

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „ПРОГРАМА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ“

Междинно звено по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“

на основание РМС № 712 от 2020 г., изм. и доп. с РМС № 272 от 2022 г. и РМС № 519 от 2022 г. и Споразумение №РД 02-30-5/30.05.2023 г.

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

**за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по
Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за
интелигентна трансформация“ 2021-2027**

**Процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова
помощ BG16RFPR002-1.008 „Подкрепа за български научни
организации, изпълняващи проекти/отличени с „Печат за високи
постижения“ по програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-
WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2“**

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. Наименование на програмата:.....	3
2. Наименование на приоритета:.....	3
3. Наименование на процедурата:.....	3
4. Измерения по кодове:	3
5. Териториален обхват:	3
6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:	4
7. Индикатори:	10
8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по региони:	13
9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:.....	14
10. Процент на съфинансиране:	14
11. Допустими кандидати:	14
12. Допустими партньори (ако е приложимо):	16
12.1. Допустими партньори:	16
12.2. Допустими асоциирани партньори:	16
13. Дейности, допустими за финансиране:	16
13.1. Допустими дейности	16
13.2. Недопустими дейности	20
14. Категории разходи, допустими за финансиране:	20
14.1. Условия за допустимост на разходите	21
14.2. Допустими разходи	22
14.3. Недопустими разходи	29
15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):	30
16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:	30
17. Хоризонтални политики:	38
18. Продължителност на проектните предложения:	40
19. Ред за оценяване на проектните предложения:	40
20. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:	42
21. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	42
22. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:	44
23. Краен срок за подаване на проектните предложения:	47
24. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:	48
25. Допълнителна информация	48
26. Приложения към Условията за кандидатстване:.....	49

1. Наименование на програмата:

Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 (ПНИИДИТ)

2. Наименование на приоритета:

Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“ (П1)

Приоритетно направление 2 „Стимулиране на международното научно сътрудничество и участието в рамковите програми на ЕС“ (ПН 2)

Специфична цел: RSO1.1. Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии (ЕФРР)

3. Наименование на процедурата:

„Подкрепа за български научни организации, изпълняващи проекти/отличени с „Печат за високи постижения“ по програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2“

4. Измерения по кодове:

Измерение 1 – Област на интервенция:

004 Инвестиции в дълготрайни активи, включително научноизследователски инфраструктури, на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности

008 Инвестиции в нематериални активи на публични изследователски центрове и висши учебни заведения, пряко свързани с научноизследователски и иновационни дейности

012 Научноизследователски и иновационни дейности в публични изследователски центрове, висши учебни заведения и специализирани експертни центрове, включително изграждане на мрежи (индустриални научни изследвания, експериментално развитие, проучвания за установяване на осъществимост)

028 Трансфер на технологии и сътрудничество между предприятия, изследователските центрове и висшето образование

Измерение 2 — Форма на финансиране

01 Безвъзмездни средства

Измерение 3 — Териториален механизъм за изпълнение и териториална насоченост

33. Друг подходи — Без целеви територии

Измерение 7 – Равенство между половете във връзка с ЕСФ+, ЕФРР, КФ и ФСП

03 Полово неутрално.

5. Териториален обхват:

Териториален обхват на процедурата: Операцията ще се изпълнява на територията на Република България и другите страни-членки на ЕС, както и извън държава членка. Операцията може да се изпълнява и извън територията на Съюза в случаите на дейности за участия в научни конференции, симпозиуми и др. подобни, както и за разпространение на

резултатите от научните изследвания, при условие, че операцията допринася за целите на програмата¹.

Резултатите от изпълнението на операцията следва да се ползват на територията на Република България.

6. Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати:

Цел на процедурата:

Основната цел на процедурата е да осигури необходимата финансова подкрепа за български научни организации за изпълнението на проекти, одобрени за финансиране/отличени с „Печат за високи постижения“² по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2³. В съответствие с процедурата, разписана в приложенията на РП „Хоризонт Европа“, проектните предложения са оценени (вкл. по отношение проверка за административно съответствие и допустимост, оценка на качеството на предвидените мерки за подкрепа, качество и ефективност на работния план, оценка на научноизследователския/иновационен компонент и др.) от оценителна комисия, съставена от независими външни експерти и след това класирани според получените точки за качество⁴. Извършената от ЕК оценка на всяко проектно предложение е удостоверена в електронно подписан от ЕК документ Evaluation Summary Report.

В рамките на настоящата операция по ПНИИДИТ е предвидено подкрепата да се реализира чрез прилагането на два подхода, както следва:

1. Осигуряване на допълващо финансиране за български научни организации, получили висока оценка над праговете от ЕК и одобрени за финансиране, с които е сключено споразумение за финансиране в рамките на конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“;
2. Предоставяне на финансова подкрепа за български научни организации за проекти, получили висока оценка над праговете от ЕК, но не получили финансиране поради бюджетни ограничения, които са отличени с „Печат за високи постижения“ в рамките на конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма Хоризонт Европа.

¹ Съгласно чл. 63, параграф 4 от Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ROP).

Съгласно чл. 58, ал. 2 от ЗУСЕФСУ, „Допустими са разходи по проекти, които се осъществяват в рамките на програмния район на съответната програма по чл. 3, ал. 2 или когато се осъществяват извън него, при условие че допринасят за целите на програмата.“

² По смисъла на чл. 2, т. 23 от Регламент (ЕС) № 2021/695 „печат за високи постижения“ означава знак за качество, който показва, че дадено предложение, представено по покана за представяне на предложения, е надхвърлило всички прагове за оценка, определени в работната програма, но не е могло да бъде финансирано, тъй като в работната програма няма наличен бюджет за тази покана за представяне на предложения, и което може да получи подкрепа от други източници на финансиране от Съюза или на национално равнище;

³ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizon/wp-call/2023-2024/wp-11-widening-participation-and-strengthening-the-european-research-area_horizon-2023-2024_en.pdf, Call – Teaming for Excellence от стр. 16.

⁴ Horizon Europe, Work Programme 2023-2025, 13. General Annexes (European Commission Decision C(2024) 2371 of 17 April 2024).

Обосновка:

Според доклада за България, изготвен от Световна банка „Оценка на нуждите на страната и на комбинацията от политики в областта на науката, технологиите и иновациите“⁵ налице е явна необходимост от модернизиране на националната научноизследователска система, особено в публичния сектор, за да се подобри ефективността на публичните изследователски организации, като **акцентът следва да бъде върху върхови постижения в научните изследвания, пазарно ориентирани научни програми и технологичен трансфер.**

В последното актуално издание за 2024 г. на European Innovation Scoreboard 2024⁶ България продължава да бъде в групата на „нововъзникващи иноватори“ (Emerging Innovator).

Сред сериозните предизвикателства, пред които продължава да бъде изправен секторът на научноизследователска и развойна дейност (НИРД) в България, независимо от регистрираните положителни тенденции през последните години, си остават недостатъчно високите нива на участие на български научноизследователски организации в европейски и международни програми и мрежи. Нетното европейско финансиране, получено от българските бенефициенти по РП „Хоризонт 2020“, възлиза на 0,26% (155.9 млн. евро) от общия бюджет на рамковата програма. По този показател България застана на 23 място в ЕС, като по отношение на участието, България е на 20 място в ЕС. Именно ускоряването на темповете на интернационализация и ефективността на участието в европейското научноизследователско и иновационно пространство, в това число чрез синергия с Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ 2021 – 2027 г., е едно от основните направления на Програмата за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация 2021 – 2027 г. (ПНИИДИТ), чрез които програмата адресира тези предизвикателства.

ПНИИДИТ се явява основният инструмент, чрез който се постига синергия с директно управляваните програми на ЕС. Подходът за алтернативно, комбинирано и кумулативно финансиране, поставян като акцент от ЕК⁷, е залегнал и се прилага и по отношение на предвидените мерки/интервенции в рамките на Специфична цел 1.1. „Развитие и засилване на капацитета за научни изследвания и иновации и на внедряването на модерни технологии“ на ПНИИДИТ, където се предоставя възможност за **постигане на синергичен ефект**⁸ чрез осигуряване на необходимото допълващо финансиране за проекти тип Teaming и финансирането на проекти, отличени с „Печат за високи постижения“ по РП „Хоризонт Европа“.

Конкурсът Teaming (сформиране на екипи) по РП „Хоризонт Европа“ има за цел да подпомогне създаването на нови центрове за върхови постижения или модернизирането на съществуващите центрове в страни с ниски резултати в областта на научните изследвания и иновациите (с изключение на централите за върхови постижения, които вече са се възползвали от предишни покани за изграждане на екипи). Той се основава на партньорства между водещи научни институции в европейския пейзаж и основните институции бенефициенти в държави с ниски резултати в областта на научните изследвания и

⁵ <http://sf.mon.bg/?go=page&pageId=451>

⁶ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8a4a4a1f-3e68-11ef-ab8f-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-search>, стр. 72

⁷ По смисъла на чл.15, ал. 2 и ал. 4 от Регламент (ЕС) № 2021/695 на ЕП и на Съвета за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013.

⁸ СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА Ползени взаимодействия между програма „Хоризонт Европа“ и програмите на ЕФРР (2022/C 421/03) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1104\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022XC1104(02))

иновациите, които проявяват желание да се ангажират заедно за тази цел. Това може да помогне на държавите, които изостават по отношение на резултатите в областта на научните изследвания и иновациите, да постигнат конкурентна позиция в световните вериги за създаване на стойност. Водещи научни институции са напреднали и утвърдени партньори, които са развили изключителна репутация в областта на научните изследвания и иновациите в избраната научна област.

За да се постигнат очакваните резултати, участието като координатори в поканата за конкурса е ограничено до правни субекти, установени в държави с разширен обхват, както е определено в Регламент (ЕС) № 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28.04.2021 г.

Проектът за сформирание на екипи трябва да включва най-малко двама бенефициенти: а) основната кандидатстваща организация (координаторът), която трябва да бъде университет или научноизследователска организация, национален или регионален орган или агенция за финансиране на научни изследвания, установена в държава по разширяване, и б) поне един водещ университет или научноизследователска организация, установен в друга държава членка или асоциирана държава, като напреднал партньор.

Проектът трябва да има източник на финансиране, допълващ финансирането по „Хоризонт Европа“ (напр. национално и/или регионално финансиране, европейско финансиране, например от програми по политиката на сближаване, или частни източници). **Общата му сума трябва да е равна най-малко на общата поискана вноска по „Хоризонт Европа“.**

В предложението трябва да бъде включено **ясно описание на частта от проекта, подкрепена от допълнително финансиране**, когато е уместно, включително допустимата категория научноизследователска и развойна дейност, техническите спецификации на инфраструктурата, предварителното планиране на сградите и инсталациите, анализ на разходите и ползите и т.н. Апортните вноски не се считат за допълнително финансиране.

Тъй като подкрепата за проекти, финансирани по този конкурс идва от повече от един източник, тази подкрепа се определя като **предоставяне на безвъзмездни средства от ЕС за взаимодействие (синергия)** и се прилагат следните условия:

Проектното предложение се подлага на съвместна оценка на двете части на проекта, финансирани по „Хоризонт Европа“, както и по всеки избран допълнителен източник на финансиране, като например от програмите на политиката на сближаване. Операциите, подкрепяни от допълнителен източник на финансиране, трябва да съответстват на обхвата на подпомагащата програма и трябва да осигуряват ефективен принос за постигането на специфичните цели на програмата. Освен това, когато се мобилизира финансиране по линия на политиката на сближаване, то трябва да бъде в съответствие със съответната стратегия за интелигентна специализация.

За да се постигне максимално въздействие на научните изследвания и иновациите върху обществото, околната среда и икономиката като цяло и да се допринесе по-специално за постигането на целите на Европейския съюз, финансирането трябва да бъде съгласувано и да работи във взаимодействие. Това понятие е от голямо значение за конкурсите Teaming (сформирание на екипи), при които се изисква допълнителен източник на финансиране от национален (или регионален, европейски или частен източник). Очаква се изпълнението на действията за сформирание на екипи да се превърне във влиятелен и съдържателен мост, особено между стратегиите за интелигентна специализация и върховите постижения в областта на научните изследвания и иновациите, с цел укрепване на европейското научноизследователско пространство и принос към целите за устойчиво развитие.

Какъвто и да е източникът на необходимия допълнителен източник на финансиране, проектът за сформирание на екипи, като забележителна водеща инициатива в приемащата държава, илюстрира не само постиженията в областта на научните изследвания и иновациите, изграждането на капацитет или конкурентоспособността, но също така определя и улеснява полезните взаимодействия на практика.

На първия етап от оценката се оценяват върховите постижения в областта на научните изследвания и иновациите и концептуалният подход за центровете за върхови постижения. Кандидатите следва да представят стратегическа визия за това как да се развиват върховите постижения в областта на научните изследвания и иновациите отвъд най-новите постижения в избраната област и как координаторът ще се възползва от партньорството с водеща институция от чужбина. Освен това концептуалният подход следва да очертае как ще бъде гарантиран достъпът до допълнително финансиране от други източници по отношение на националните, регионалните и/или европейските стратегии или приоритети на политиката (напр. по-специално стратегиите за интелигентна специализация, Зеления пакт, цифровата трансформация). Предложенията следва, също така, да очертаят накратко как ще бъде осигурена автономността на предвидения център и ще бъдат набрани и запазени необходимите човешки ресурси.

Предложенията, поканени на втория етап, трябва да включват инвестиционен план за целия проект, включително обвързващ ангажимент за необходимото допълнително финансиране.

На подробно равнище пълното предложение следва:

- Да представи стратегия за това как центърът ще развие върхови постижения в избраната съответна област за научни изследвания и иновации, която ще го постави на конкурентно предимство отвъд най-съвременните постижения, което ще даде възможност за бъдещ успех в конкурентните покани за представяне на предложения;
- Демонстрира потенциала за растеж и очаквания социално-икономически обхват на Центъра за върхови постижения в полза на приемащата държава или регион;
- Демонстрира как проектът ще допринесе за насърчаване и подкрепа на реформите на системата за научни изследвания и иновации на регионално и/или национално равнище;
- Доразвиване на структурата на консорциума и начина, по който това ще създаде печеливша за всички ситуация;
- Да покаже как новосъздаденият/модернизираният център ще има пълна автономност при вземането на решения. По-специално центърът за върхови постижения следва да има максимална степен на автономност по отношение на вземането на собствени решения по правни, административни, оперативни, кадрови и академични въпроси. Центърът следва да може да определя и изплаща конкурентни заплати на своя персонал;
- Да доразвие стъпките, които ще бъдат предприети, за да се гарантира дългосрочна самоустойчивост след края на безвъзмездните средства по „Хоризонт Европа“;
- Да предложи стабилна стратегия за човешките ресурси, която да разглежда равенството между половете (в съответствие със съответните планове за равенство между половете на научноизследователските институции) и международния компонент, като гарантира подходящ управленски капацитет за ефективното и ефикасно управление на центъра за върхови постижения;
- За да се гарантира автономността на центъра за върхови постижения, ако е уместно, проектът може да се възползва от това центърът за върхови постижения да координира проекта в рамките на срока на безвъзмездните средства;

- Да представи инвестиционен план, включващ писмо(а) за поемане на ангажимент за допълнително финансиране от компетентните национални/регионални органи или частни източници за заделяне на финансови ресурси (напр. средства, идващи от програми, съфинансирани от ЕФРР (Европейски фонд за регионално развитие), ИПП (Инструмент за предприемаческа помощ) или други източници) за осъществяване на бъдещия център, **по-специално по отношение на инвестициите в инфраструктура и оборудване.** Писмото или писмата за поемане на ангажимент за допълнително финансиране на проекта са неразделна част от оценката на предложението (Писмото/ата е/са неразделна част от проектното предложение и съответно неразделна част от подписаното споразумение за финансиране по РП „Хоризонт Европа“.);
- Безвъзмездните средства, отпуснати от бюджета на РП „Хоризонт Европа“, следва да предоставят значителна подкрепа за етапа на стартиране и изпълнение на бъдещия център за върхови постижения, включително наемането на управленски, технически и научен персонал. Те следва, също така, да покриват разходите, свързани с членовете на екипа на бъдещия център за върхови постижения (напр. техните заплати, разходи за наемане на работа, разходи за управление, пътни и дневни разходи);
- Незначителен научноизследователски компонент може да бъде приет не повече от 10 % от общия размер на безвъзмездните средства по „Хоризонт Европа“, които могат да включват подготвителен изследователски проект. Такъв малък изследователски проект, включен в действието за сформирание на екипи, следва да бъде приведен в съответствие с целите на проекта и например да служи за разработване и изпитване на нови методологии и инструменти и/или за интегриране на нов научен персонал. Ако се планира провеждането на подготвителна научноизследователска дейност, следва да се представи описание на съответния работен план с подходящо ниво на детайлност.

С оглед създаването на необходимите условия и предпоставки за подобряване ефективността на участието в европейското научноизследователско и иновационно пространство, в това число чрез синергия с Рамковата програма на ЕС за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ 2021 – 2027, настоящата процедура предвижда, също така, предоставянето на финансова подкрепа за български научни организации одобрени за финансиране/отличени с „Печат за високи постижения“ по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2.

Подкрепата по настоящата процедура е структурирана в два компонента в зависимост от прилагания подход на финансиране, като се залагат общи условия, валидни за всеки конкретен бенефициент и се посочват някои специфични допълнителни условия за кандидатите по всеки отделен компонент в допълнение към общите условия, еднакви за всички.

Компонент 1: Предоставяне на допълващо финансиране за проект, чрез отделен договор за предоставяне на БФП по ПНИИДИТ. Подкрепата от ПНИИДИТ ще бъде осигурена за допустимите дейности, предвидени за осъществяване с допълващо финансиране по одобрени и финансирани проекти по конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2, на РП „Хоризонт Европа“.

Компонент 2: Предоставяне на финансиране за български научни организации за проекти, получили оценка „над праговете“ от Европейската комисия и отличени с „Печат за високи постижения“, но не получили финансиране поради бюджетни ограничения в рамките на конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма Хоризонт Европа.

Операцията допринася за осъществяването на визията и основната цел на Националната стратегия за развитие на научните изследвания в Република България 2017-2030 г. (НСРНИРБ) - Етап на ускорено развитие (2023 – 2025 г.) и Етап на научни изследвания на световно ниво (2026 – 2030 г.), втори и трети етап от Националната пътна карта за научна инфраструктура (НПКНИ), изпълнението на целите на Стратегията за развитие на висшето образование в Република България 2021-2030 г. и на Националната програма за развитие „България 2030“ (Ос на развитие 1 „Иновативна и интелигентна България“, Приоритет 2 „Наука и научна инфраструктура“).

По настоящата процедура ще се финансират дейности, които отговарят на целите и тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027 г. За проектите по настоящата операция ще се посочи една или повече от тематичните области на ИСИС 2021-2027 г.⁹, по която ще се изпълняват дейностите.

Очаквани резултати:

Съгласно конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма Хоризонт Европа се очаква изпълнението на оценените от ЕК проекти да доведе до:

- *Повишаване на научния капацитет* на координиращата институция и приемащата държава, което дава възможност на координатора и на други потенциални субекти от тази държава успешно да кандидатстват за конкурентно финансиране в Европейския съюз и в световен мащаб;
- *Подобряване на културата на научните изследвания и иновациите в държавата домакин на координатора* (показатели като интензивност на научните изследвания, резултати от иновациите, ценности към научните изследвания и иновациите) чрез центрове за върхови постижения като фарове и модели за подражание;
- *Стимули за институционални и системни реформи и инвестиции в НИРД на национално равнище*, като се вземат предвид благоприятстващите условия за управление на интелигентната специализация, въведени в рамките на програмите на политиката на сближаване;
- *Засилено и взаимноизгодно сътрудничество* с партньори от водещи научни институции от чужбина;
- *Разработване и насърчаване на нови научноизследователски направления* в съответните области;
- *Развит и засилен капацитет за научни изследвания и иновации* и внедряване на авангардни технологии;
- *Засилени иновации и интегриране* на планираните процеси, услуги и продукти на центъра;
- *Засилено сътрудничество и полезни взаимодействия* с други европейски проекти.

Съгласно ПНИИДИТ (Приоритетно направление 2), финансирането на проектите по настоящата операция ще допринесе за стимулиране на международното научно сътрудничество и постигане на синергия със Стилб 1 „Високи научни постижения“ на РП „Хоризонт Европа“, за повишаване на капацитета и развитие на човешкия капитал на българските научни организации за участието в рамковите програми на ЕС.

⁹ <https://www.mig.government.bg/wp-content/uploads/2022/12/isis-2021-2027.pdf>

7. Индикатори:

За доказване/измерване степента на постигане на съответната специфична цел и ефекта от изпълнените дейности/мерки, предвидени за подкрепа по линия на Приоритет 1 „Устойчиво развитие на българската научно-изследователска и иновационна екосистема“ на програмата са заложили следните индикатори¹⁰ за измерване степента на постигане на резултатите:

Индикатори за изпълнение:

- RCO06 Изследователи, работещи в подпомагани научноизследователски съоръжения (изчислено в еквивалент на пълно работно време)

Индикаторът измерва броя изследователи, които използват пряко, в рамките на своята дейност, научноизследователската инфраструктура и/или оборудването, което е финансирано от проекта по ПНИИДИТ. Показателят се измерва като годишни еквиваленти на пълно работно време (FTE), изчислени съгласно методологията, предоставена в Ръководството на ОИСР Frascati 2015 г.¹¹ (OECD (2015), *Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities*, OECD Publishing, Paris). Отчита се за всяка година от изпълнението на проекта по ПНИИДИТ. Целевата стойност е равна на средноаритметичната стойност от отчетените годишни стойности.

Свободните позиции за НИРД не се броят, както и помощният персонал за НИРД (т.е. длъжности, които не участват пряко в дейностите по НИРД). Изследователи, които са наети като пряка последица от проекта по ПНИИДИТ (т.е. запълнени са свободни позиции или са създадени нови длъжности) се вземат предвид, както при отчитането на този индикатор, така и при отчитането на индикатора RCR102 - Изследователски работни места, създадени в подкрепяни структури .

Годишният еквивалент на пълно работно време на персонала в областта на научноизследователската и развойната дейност се определя като съотношението на работните часове, действително изразходвани за научноизследователска и развойна дейност през календарна година, разделено на общия брой часове, отработени за същия период от индивид или група. Едно лице не може да извършва повече от един годишен еквивалент на пълно работно време в научноизследователска и развойна дейност на годишна база. Броят на отработените часове се определя на база нормативно/законоустановено работно време. Лице на пълен работен ден ще бъде идентифицирано по отношение на неговия статут на заетост, вида на договора (на пълен работен ден или на непълно работно време) и нивото му на ангажираност в научноизследователска и развойна дейност (вижте препратката към Ръководството на ОИСР Frascati 2015, глава 5.3).

-RCO07 Научноизследователски организации, участващи в съвместни проекти за научни изследвания

Брой на подкрепяните научноизследователски организации, които си сътрудничат в съвместни научноизследователски проекти. Съвместният изследователски проект включва поне една научноизследователска организация и друг партньор (като предприятие, друга научноизследователска организация и т.н.). Сътрудничеството в научноизследователските и развойни дейности може да бъде ново или съществуващо и то следва да продължи поне

¹⁰ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/evaluations-guidance-documents/2021/performance-monitoring-and-evaluation-of-the-european-regional-development-fund-the-cohesion-fund-and-the-just-transition-fund-in-2021-2027

¹¹ <https://www.oecd.org/sti/frascati-manual-2015-9789264239012-en.htm>

за срока на подпомагания проект. Показателят обхваща активното участие в съвместни научноизследователски проекти и изключва договорни споразумения без активно сътрудничество в подпомагания проект (т.е. изключва случаи, при които не всички партньори по рамков договор участват в конкретно съвместно сътрудничество в областта на научните изследвания).

Научноизследователските организации са органи с основна цел да провеждат независими фундаментални научни изследвания, индустриални изследвания и експериментално развитие и да разпространяват резултатите от тези дейности чрез преподаване, публикуване или трансфер на знания. Примерите включват университети или научноизследователски институти, агенции за трансфер на технологии, иновационни посредници, ориентирани към научни изследвания или виртуални структури за сътрудничество, като те могат да бъдат публични или частни (Регламент 651/2014 на Комисията).

- RCO08 Номинална стойност на оборудването за научни изследвания и иновации

Индикаторът измерва общата стойност (цена на придобиване в евро, с ДДС) на подкрепеното оборудване за научни изследвания и иновации при изпълнението на Дейност 1 „Изграждане и/или модернизация на научноизследователска инфраструктура и закупуване и инсталиране на специално оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания“ за Компонент 1 и Компонент 2.

Оборудването за научноизследователска и развойна дейност включва всички апарати, инструменти и устройства, използвани директно за извършване на дейности за научноизследователска и развойна дейност.

Това не включва, например, химически вещества или други консумативи, използвани за извършване на експерименти или други изследователски дейности.

Индикатори за резултат:

- RCR102 Изследователски работни места, създадени в подкрепяни структури (изчислени в еквивалент на пълно работно време)

Индикаторът измерва броя изследователски работни места, създадени в резултат на проекта по ПНИИДИТ. Показателят се измерва като средни годишни еквиваленти на пълно работно време (FTE), изчислени съгласно методологията, предоставена в Ръководството на ОИСР Frascati 2015 г. Отчита се за всяка година от изпълнението на проекта. Целевата стойност е равна на средноаритметичната стойност от отчетените годишни стойности.

За новопостроени изследователски съоръжения индикаторът се отчита най-късно една година след въвеждане в експлоатация на изследователското съоръжение.

Не се броят свободните позиции за научноизследователска и развойна дейност, нито помощният персонал за научноизследователска и развойна дейност (т.е. длъжности, които не участват пряко в дейности за научноизследователска и развойна дейност).

Годишният еквивалент на пълно работно време на персонала в областта на научноизследователската и развойната дейност се определя като съотношението на работните часове, действително изразходвани за научноизследователска и развойна дейност през календарна година, разделено на общия брой часове, отработени за същия период от индивид или група. Едно лице не може да извършва повече от един годишен еквивалент на пълно работно време в научноизследователска и развойна дейност на годишна база. Броят на отработените часове се определя на база нормативно/законоустановено работно време.

Лице на пълен работен ден ще бъде идентифицирано по отношение на неговия статут на заетост, вида на договора (на пълен работен ден или на непълно работно време) и нивото му на ангажираност в научноизследователска и развойна дейност (вижте препратката към Ръководството на ОИСП Frascati 2015, глава 5.3).

- RCR08 Публикации от подкрепяни проекти

Индикаторът измерва броя публикации от подкрепените проекти.

Броят на научните публикации, се отчита на базата на предоставена информация от бенефициентите с конкретно рефериране в следните бази данни: Scopus, Web of Science или с предоставени от бенефициента доказателства за съответната публикация в друга съпоставима база данни.

Публикациите могат да бъдат под формата на статии, глави в книги или книги (включително съвместни публикации), вкл. монографии и студии. Приносът на подкрепения проект трябва да бъде ясно идентифициран. **Ще бъдат отчитани само публикации, в които е посочено финансиране от ЕФРР чрез ПНИИДИТ с номера на договора и поне един от авторите да е с отбелязана в публикацията афилиация към проекта.** За Компонент 2, авторът да е назначен като изследовател по проекта. В случая на Компонент 1, авторът да е част от научноизследователския персонал, за който разходите са финансирани по РП „Хоризонт Европа“. Индикаторът обхваща произведения, които са публикувани и/или които са изпратени и приети за рецензия от съответния издател. Във втория случай, за да се отчете изпълнението на индикатора, трябва да бъде представено потвърждение от издателството, че публикацията е приета за рецензия.

- RCR06 Подадени заявки за патент

Индикаторът измерва броя подадени и валидирани заявки за патент („filling“), които се дължат на подкрепения проект от ЕФРР чрез ПНИИДИТ с посочване на номера на договора. Не се изисква отчитане на окончателното одобрение на заявката за патент. За отчитане на този индикатор се признават патенти и/или заявки за патент и/или сертификати за нови сортове/хибриди растения и/или заявки за нови сортове/хибриди растения, идентифицирани в базата данни на Патентното ведомство на Република България или от Европейското патентно ведомство или друга международна патентна организация.

Подкрепеният проект трябва да има ясно разпознаваем принос към патента/сертификата, за който е подадена заявката, като заявител/съзаявител е научната организация, конкретен бенефициент по Компонент 1 или научната организация, конкретен бенефициент по Компонент 2.

При подаване на проектното предложение и отчитане на индикаторите следва да се има предвид, че:

Целевите стойности на всички индикатори в проектните предложения се разпределят без допълнителна обосновка между съответните категории региони на пропорционална основа – 17 % за Регион в преход и 83 % за По-слабо развити региони, в съответствие с процедурата за разпределяне на бюджетите по региони, описана в т. 8. „Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по региони“.

Кандидатът трябва задължително да включи в т. „Индикатори“ от Формуляра за кандидатстване всички посочени по-горе индикатори с положителна целева стойност, различна от 0. Базовата стойност на всеки индикатор, включен в проектното предложение, следва да бъде попълнена с „0“. Целевите стойности на индикаторите, които се изчисляват в еквивалент на пълно работно време следва във Формуляра за кандидатстване да се

планират до втори знак след десетичната запетая. Относно индикаторите за публикации и за подадени заявки за патент - целевите стойности следва да се закръглят до цяло число.

Отчитането на индикаторите се извършва съгласно указанията в част V. *Подаване на искане за плащане, технически и финансови отчети - т. 3 Отчитане на индикаторите от Условиата за изпълнение.*

8. Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата и разпределение по региони:

Максимален бюджет за процедурата - **88 011 786,72 лв.** (общо ЕФРР + национален бюджет).

Разпределение по региони:

	ЕФРР	Национален	Общо
Обща стойност:	72 565 718,15 лв.	15 446 068,57 лв.	88 011 786,72 лв.
	37 102 262,55 €	7 897 449,45 €	44 999 712 €
По-слабо развити региони	62 092 315,53 лв.	10 957 467,45 лв.	73 049 782,98 лв.
	31 747 296,82 €	5 602 464,14 €	37 349 760,96 €
Регион в преход	10 473 402,62 лв.	4 488 601,12 лв.	14 962 003,74 лв.
	5 354 965,73 €	2 294 985,31 €	7 649 951,04 €

Разпределение по компоненти:

Компонент	ЕФРР	Национален	Общо
Компонент 1	24 188 263,10 лв.	5 148 623,62 лв.	29 336 886,72 лв.
	12 367 262,55 €	2 632 449,45 €	14 999 712,00 €
Компонент 2	48 377 455,05 лв.	10 297 444,95 лв.	58 674 900,00 лв.
	24 735 000,00 €	5 265 000,00 €	30 000 000,00 €

Управляващият орган на ПНИИДИТ си запазва правото да направи промени в посочените средства и продължителността на операцията при необходимост.

Бюджетът на операцията следва да се планира и отчита спрямо различните категории региони за планиране от ниво NUTS 2.

Максимум 14 962 003,74 лв. (или 17%) от общия бюджет на операцията (преки и непреки разходи) могат да бъдат планирани и отчетени към категория Регион в преход (Югозападен район). Останалите средства следва да се планират и отчитат към категория По-слабо развити региони (Северозападен район, Северен централен район, Североизточен район, Югоизточен район, Южен централен район).

Допустимите разходи по всички проектни предложения се разпределят между съответните категории региони на пропорционална основа - 17% за Регион в преход и 83 % за По-слабо развити региони¹², без допълнителна обосновка, отчитайки спецификите на процедурата и предвид факта, че ефектите от научноизследователската дейност на научноизследователските организации се разпространяват върху територията на цялата страна, без значение от местоположението им.

9. Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект:

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, и за двата компонента **няма изискване за минимален размер** на безвъзмездната финансова помощ, който да бъде заявен от допустимите кандидати.

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ, за който може да бъде подаден Формуляр за кандидатстване по настоящата процедура, се определя, както следва:

По Компонент 1: Максималният размер на помощта за проект е 29 336 886,72 лева.

По Компонент 2: Максималният размер на помощта за проект е 58 674 900,00 лева.

10. Процент на съфинансиране:

1. Интензитетът на безвъзмездната финансова помощ е 100%, когато дейностите по проекта отговарят на условията по реда на т. 21 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final).

2. Общият размер на предоставеното публично финансиране за дейности по проектите, изпълнявани при условията на избран режим по реда на чл. 25г от Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията, не надвишава процента на финансиране, определен за действието за формиране на екипи вследствие на избора, класирането и оценяването съгласно правилата на РП „Хоризонт Европа“. В този случай, за разходите, различни от инвестиционни разходи в материални и нематериални активи, свързани с проекта, интензитетът на помощта е 100%. За инвестициите в инвестиционни разходи в материални и нематериални активи, свързани с проекта, помощта не надхвърля 70% от инвестиционните разходи. В този случай, Конкретният бенефициент следва да осигури необходимото съфинансиране чрез средства, които не са публични (т.е. чрез собствени или други средства, които не произтичат от публичен бюджет). Определеният интензитет на помощта и допустимите разходи са в съответствие с чл.7 и праговете за уведомяване, при спазване на чл.8 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

11. Допустими кандидати:

А. По настоящата процедура за директно предоставяне *Конкретни бенефициенти* (КБ) са: Научноизследователски организации по смисъла на т. 16, буква ее от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final) (Рамката), съответно по смисъла на чл. 2, т. 83 от Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, (OJ L 167, 30.6.2023), регистрирани на територията на България, които са:

1. По Компонент 1: подписали споразумение за финансиране с Европейската комисия по конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по

¹² Съгласно чл. 63, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/1060 „За ЕФРР разходите, свързани с операции, обхващащи повече от една категория региони, както е посочено в член 108, параграф 2, в рамките на дадена държава членка, се разпределят между съответните категории региони на пропорционална основа в съответствие с обективни критерии.“

Рамкова програма „Хоризонт Европа“ в качеството си на координатори от страна на България; **или**

2. По Компонент 2: получили оценка „над праговете“ от Европейската комисия, но не получили финансиране поради бюджетни ограничения, които са отличени с „Печат за високи постижения“ по конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, в качеството си на координатори от страна на България.

В тази връзка, след приключване на оценката от страна на ЕК по конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, конкретни бенефициенти по настоящата операция по ПНИИДИТ са, както следва:

Компонент 1: Конкретен бенефициент е Тракийски университет, Стара Загора, изпълняващ проект „Зелени иновации във водорода за устойчив енергиен преход“ („Green Innovations in Hydrogen for Sustainable Energy Transition - съкратено H2START) по РП „Хоризонт Европа“ конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2.

Планира се Центърът за върхови постижения H2START да разработва нови насоки и тенденции за българския преход към зелена кръгова икономика през следващите десетилетия, като изгради и развие потенциала и капацитета за научноизследователската и иновативна дейност за декарбонизиране на енергийната система чрез ефективно мащабно въвеждане на възобновяема енергия, където произвежданият чист водород ще има ключова роля в икономиката като енергиен носител и суровина за индустрията.

Компонент 2: Конкретен бенефициент е Институт по молекулярна биология „Академик Румен Цанев“ (ИМБ) на БАН, изпълняващ проект „Център за биомедицински изследвания и технологии (BioMedRTC): Ускорител на научните постижения за иновационна икономика в България“ („Biomedical Research and Technology Centre (BioMedRTC): An Accelerator of Scientific Excellence towards Innovation Driven Economy in Bulgaria“) по РП „Хоризонт Европа“ конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2¹³.

Предвижда се по проекта да се създаде **Център за биомедицински изследвания и технологии** от световна класа, който ще ускори научните изследвания и иновациите в областта на живота и здравето чрез сближаване на най-съвременни технологии и напреднали изследователски направления. Проектът BioMedRTC ще интегрира технологии за молекулярна и клетъчна биология с подходи от математическите и физическите науки, за да се подобри разбирането за молекулярните механизми на редките болести и рака и да допринесе за разработването на нови методи за диагностика и лечение. Центърът ще ускори необходимите структурни реформи в образованието и подкрепата за ранна кариера, за да се обърне тенденцията за изтичането на квалифицирани млади учени и да се подкрепи развитието на икономика, базирана на научните изследвания и иновациите, като по този начин се намали неравенството с останалата част от Европа.

Конкретните бенефициенти носят пълна отговорност за изпълнението на сключените договори пред УО на ПНИИДИТ чрез Междинното звено, както и за спазването на всички произтичащи от това задължения.

¹³ В съответствие с писмо от Министерство на образованието и науката с изх. №: 0220-164/17.10.2024 г. до Министерство на иновациите и растежа - УО на ПНИИДИТ и Изпълнителна агенция „Програма за образование“ - МЗ по ПНИИДИТ.

12. Допустими партньори (ако е приложимо):

12.1. Допустими партньори:

По настоящата процедура не е приложимо посочване на партньори.

12.2. Допустими асоциирани партньори:

Асоциирани партньори са останалите организации, участници в консорциумите по оценените от ЕК проекти по конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по РП „Хоризонт Европа“, които е предвидено да участват в изпълнението на допустимите по ПНИИДИТ дейности. Асоциираните партньори участват в изпълнението на дейностите, но не разходват средства от БФП по проекта по ПНИИДИТ, както следва:

По Компонент 1:

За проект „Зелени иновации във водорода за устойчив енергиен преход“ („Green Innovations in Hydrogen for Sustainable Energy Transition (H2START) не се предвижда посочване на асоциирани партньори.

По Компонент 2:

За проект “Център за биомедицински изследвания и технологии (BioMedRTC): Ускорител на научните постижения за иновационна икономика в България“ (“Biomedical Research and Technology Centre (BioMedRTC) асоциирани партньори са:

MAX-PLANCK-GESELLSCHAFT ZUR FORDERUNG DER WISSENSCHAFTEN EV (Мюнхен, Германия, научноизследователска организация) и

INSTITUT CURIE FONDATION (Париж, Франция научноизследователска организация)

Не е допустимо включването на други асоциирани партньори.

13. Дейности, допустими за финансиране:

13.1. Допустими дейности

За да бъдат допустими дейностите, трябва да отговарят на следните условия:

- да водят до постигането на целите на настоящата процедура, посочени в т. 6 от Условието за кандидатстване;
- да имат принос към тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС). В секция „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване се посочва на коя/кои от петте тематични области на ИСИС съответстват дейностите по проекта;
- да се изпълняват на територията на Република България и другите страни-членки на ЕС. В случаите на дейности за участия в научни конференции, симпозиуми и др. подобни, както и за разпространение на резултатите от научните изследвания, при условие, че операцията допринася за целите на програмата, може да се изпълняват и извън територията на Съюза.
- да са извършени от допустимите конкретни бенефициенти в рамките на срока на изпълнение на договора за БФП;

- да НЕ са били физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на проектното предложение по настоящата процедура, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициента или не съгласно Формуляра за кандидатстване.
- да са в съответствие с хоризонталните принципи, съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060, и условията посочени в т. 17 „Хоризонтални политики“ от Условията за кандидатстване;
- да са обвързани със спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и да не водят до значителни вреди за шестте екологични цели, попадащи в обхвата на принципа.
- да са в съответствие с изискването за постигането на климатичната устойчивост на инфраструктурните инвестиции, чиято очаквана продължителност е най-малко 5 години съгласно чл. 73, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕС) 1060/2021.
- да отговарят изцяло на определението за „научноизследователска инфраструктура“ по т. 16, буква жж) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.) и на т. 20 и т. 21 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.) **или** на т. 91 на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 и на чл. 25г от Регламент (ЕС) № 651/2014.

По настоящата операция са допустими следните видове дейности:

За Компонент 1 и Компонент 2:

Дейност 1 „Изграждане и/или модернизация на научноизследователска инфраструктура и закупуване и инсталиране на специално оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания“¹⁴.

Само за Компонент 2:

Дейност 2 „Научноизследователска, развойна и иновационна дейност и разпространение на научните резултати“¹⁵.

Дейност 3 „Обучение и мобилност на изследователите“¹⁶.

ВАЖНО: В секция „Дейности по проекта“ на Формуляра за кандидатстване се посочва само следният текст:

За Компонент 1 „съгласно споразумение за финансиране по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 с номер Project 101136692 — H2START“;

¹⁴ Дейност 1 включва дейности 1 и 2 от Методологията и критериите за подбор на операции по процедурата, одобрени от КН на ПНИИДИТ, а именно:

1. Изграждане и/или модернизация на научноизследователска инфраструктура;

2. Закупуване и инсталиране на специално оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания.

¹⁵ Дейност 2 включва дейности 3, 4, 5 и 7 от Методологията и критериите за подбор на операции по процедурата, одобрени от КН на ПНИИДИТ, а именно:

3. Научноизследователска дейност и разпространение на научните резултати ;

4. Осъществяване на развойна и иновационна дейност;

5. Събиране на масиви от данни и архиви;

7. Осигуряване на достъп на включените в проектите български изследователи до международни бази данни и публикации (отворени бази данни и инициативи за отворен достъп на ЕК).

¹⁶ Дейност 3 включва дейност 6 от Методологията и критериите за подбор на операции по процедурата, одобрени от КН на ПНИИДИТ, а именно:

6. Обучение и мобилност на изследователите.

За Компонент 2 „съгласно проектно предложение, подадено и оценено от ЕК в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“ с номер 101136653-2 - BioMedRTC“.

Към проектното предложение кандидатът следва да представи съгласуван инвестиционен проект за предвидените строително-монтажни работи (СМР) с влязло в сила разрешение за строеж, придружен от Количествено стойностна сметка (КСС) по отделните части на инвестиционния проект *или* Задание за проектиране, придружено от КСС по окрупнени показатели по отделните части на инвестиционния проект (в случай, че на етапа на кандидатстване няма налично влязло в сила разрешение за строеж).

Инвестиционният проект следва да бъде изготвен и представен в обема и пълнотата, регламентирани в Глава осма. „Инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството“ на Закона за устройство на територията и в Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.

В рамките на **Компонент 1** са допустими единствено дейностите, предвидени чрез допълващо финансиране по проект „Зелени иновации във водорода за устойчив енергиен преход“ („Green Innovations in Hydrogen for Sustainable Energy Transition - H2START), съгласно споразумение за финансиране в рамките на конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по РП „Хоризонт Европа“.

В тази връзка дейностите, които се декларират като принос от настоящата операция по ПНИИДИТ към проекта „Зелени иновации във водорода за устойчив енергиен преход“ („Green Innovations in Hydrogen for Sustainable Energy Transition - H2START) трябва да бъдат ясно разграничени от дейностите, финансирани по подобни схеми за подпомагане, каквито са проектът по Националния план за възстановяване и устойчивост по процедура BG-RRP-2.004 „Създаване на мрежа от изследователски висши училища в България“, по който Тракийски университет е конкретен получател, както и проектът за изграждане на водородна долина ZAHYR, финансиран по РП „Хоризонт Европа“ и ПНИИДИТ, в който Тракийски университет е координатор.

Дейностите, които са пряко свързани с Тракийски университет и са финансирани от Националния план за възстановяване и устойчивост по проект „Развитие на научните изследвания и иновациите в Тракийски университет в услуга на здравето и устойчивото благосъстояние“ по процедура BG-RRP-2.004 включват, наред с останалото, въвеждането на нов модел за развитие на Тракийския университет като изследователски университет, чрез реализирането на Стратегическа научноизследователска и иновационна програма за развитие. Програмата предвижда финансирането на четири стратегически направления: Интелигентно аграрно производство за функционални и здравословни храни и добавки; Молекулна медицина – двупосочен мост между фундаменталните и клиничните изследвания; Дигитализация, иновации и индустрия; Водород и горивни клетки. В рамките на проекта се предвижда да бъде създадена Научна група „Водород и горивни клетки“ с 2 тематични направления: „Разработване на протон-проводящи керамични клетки“ и „Водород в транспорта: Разработване на модел на хибридна система „горивна клетка/батерия“ с приложение за ретрофит в тежкотоварни транспортни средства“

Във връзка с горното е необходимо при изпълнението на дейностите в проект „H2START“ да се предвиди стриктно разделение на дейностите от настоящата операция и дейностите по проекта по процедура BG-RRP-2.004 по НПВУ и проекта за изграждане на водородна долина ZAHYR, финансиран по РП „Хоризонт Европа“ и ПНИИДИТ.

В рамките на Компонент 2 допустимите дейности трябва да са в съответствие с работните пакети в проектното предложение, отличено с „Печат за високи постижения“ по конкурс

HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2: “Център за биомедицински изследвания и технологии (с номер 101136653-2 - BioMedRTC): Ускорител на научните постижения за иновационна икономика в България” (“Biomedical Research and Technology Centre (BioMedRTC): An Accelerator of Scientific Excellence towards Innovation Driven Economy in Bulgaria”). В рамките на настоящата операция конкретният бенефициент следва да изпълни оценения от ЕК проект в неговата цялост, с участието на асоциираните партньори, включени в проектното предложение.

ВАЖНО:

Посочените в проектното предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“ с номер 101136653-2 – BioMedRTC, крайни срокове за постигане на показателите за изпълнение (KPI), **които надхвърлят срока за изпълнение на проекта по настоящата процедура, посочен в т. 18** „Продължителност на проектните предложения“ от Условието за кандидатстване, трябва да бъдат приведени в съответствие с настоящите Условия за кандидатстване. Кандидатът изготвя актуализиран график за постигане на ключовите показатели за изпълнение (KPI) като попълва *Приложение № VI към Условието за изпълнение*. Графикът се изготвя на български език и се представя в пакета документи, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП, описани в т. 23 от Условието за кандидатстване.

Научноизследователската дейност трябва да е с нива на технологична готовност TRL 3 и повече¹⁷ (в съответствие с разписаното в Приоритет 1 на ПНИИДИТ), но не следва да попада отвъд дейностите по експериментално развитие¹⁸.

ВАЖНО: При възлагането на строителство, доставки и услуги ще се прилага Законът за обществените поръчки, като по този начин се гарантира, че строителството и закупуването на оборудване и предоставянето на услуги ще се извършва въз основа на открити, прозрачни и недискриминационни процедури при пазарни условия, както и че на изпълнителите не могат да бъдат прехвърляни никакви непреки помощи.

С цел спазване на режима на „не помощ“ (в случай на избран режим „не помощ“), при изпълнение на проекта по **Компонент 2** не се допуска планиране и провеждане на обучение на работната сила на научноизследователската организация, която е конкретен бенефициент по процедурата, по смисъла на бележка 38 под черта към т. 20 от Рамката (2022). По настоящата процедура обучение и мобилност на изследователите означава осъществяване на научен обмен чрез посещение на други научни организации извън научната организация, конкретен бенефициент (в други държави), който е пряко свързан с конкретните научни изследвания, които се осъществяват по отделните пакети в рамките на Дейност 3 „Обучение и мобилност на изследователите“. За доказване на последното, при планиране на мобилности за изследователите, които ще осъществяват тази дейност, трябва да имат доклад с конкретна обосновка, която да доказва връзката на обучението и мобилността с научните изследвания по проекта, включително обосновка на необходимостта и обвързване с конкретен/конкретни научни пакети от Дейност 3 „Обучение и мобилност на изследователите“.

¹⁷ За извършването на самооценка за нивата на технологична готовност TRL може да се прилага Ръководство за използване на инструмента за самооценка TRL <https://horizoneuropencppportal.eu/store/trl-assessment>

¹⁸ Следва да се имат предвид дейностите по експериментално развитие съгласно т.16 буква к) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final) и т. 86 на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (OJ L 167, 30.6.2023 г.).

Съгласно разпоредбата на чл. 7в, ал. 2, т. 10 от Закона за електронното управление, министърът на електронното управление утвърждава проектни предложения и дейности, както и изменения на проекти и дейности за електронно управление, информационни и комуникационни технологии на административните органи, финансирани със средства от държавния бюджет, от структурните и инвестиционните фондове на Европейския съюз и от други източници. В случай че в рамките на дейностите по проекта се предвижда изграждане или модернизиране на информационни системи/регистри или други дейности в областта на електронното управление и информационните и комуникационните технологии, конкретният бенефициент следва да представи за утвърждаване информация за планираните по проекта дейности в областта на електронното управление и информационните и комуникационните технологии. В тази връзка при попълване на формуляра за кандидатстване в ИСУН конкретният бенефициент следва да въведе необходимата информация в секция „Информация за Министерство на електронното управление“.

Указания за попълване на информацията за Министерство на електронното управление в ИСУН, Правила за извършване на проверки на проектни предложения и дейности, на основание чл. 7в, ал. 2, т. 10 от Закона за електронното управление, чл. 53, ал. 2 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, §10 и §11 от Преходните и заключителни разпоредби към нея и чл. 12 от Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност, както и друга информация за изискванията към проектните предложения и дейностите в областта на електронното управление и ИКТ са публикувани на интернет страницата на Министерство на електронното управление на следния интернет адрес: <https://egov.government.bg/wps/portal/ministry-meu/home/budget-project-control/approval-project-proposals>.

ВАЖНО: При изпълнение на дейностите конкретният бенефициент по **Компонент 1** и конкретният бенефициент по **Компонент 2** са отговорни за осигуряване на видимост, прозрачност и комуникация на дейностите по проекта.

13.2. Недопустими дейности

В рамките на операцията няма да бъдат подкрепяни дейности, финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, бюджета на Европейския съюз или друга донорска програма.

14. Категории разходи, допустими за финансиране:

Всички разходи, необходими за изпълнение на допустимите дейности, които са в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, Регламент (ЕС) 2021/1060, Регламент (ЕС) 2021/1058, ЗУСЕФСУ, ПМС № 86 от 1 юни 2023 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, финансирани от Европейските фондове при споделено управление, за програмен период 2021–2027 г.

По настоящата операция могат да бъдат финансирани единствено разходите, включени в оценените от ЕК проекти в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-02 на РП „Хоризонт Европа“.

Финансирането на дейностите по настоящата операция е по реда на чл. 53, параграф 1, буква д) на Регламент (ЕС) 2021/1060 и се предоставя под формите, посочени в чл. 53, параграф

1, буква а) – възстановяване на реално извършени и платени от бенефициента допустими разходи, чл. 53, параграф 1, буква б) – единични разходи, чл. 53, параграф 1, буква в) – еднократни суми, чл. 53, параграф 1, буква г) – финансиране с единна ставка.

14.1. Условия за допустимост на разходите

За да бъдат допустими разходите по настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ следва да са необходими за изпълнение на допустимите дейности, посочени в т. 13 от настоящите Условия за кандидатстване и да отговарят на следните условия:

1. Да бъдат извършени в периода от 01.01.2025 г. до крайния срок за изпълнение на договора, но не по-късно от 31.12.2029 г.

2. Разходите да са свързани с изпълнението на допустимите по настоящата процедура дейности, които НЕ са били физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него, освен в случаите на чл. 59а от ЗУСЕФСУ.

3. Разходите да са действително платени (т.е. да е платена цялата стойност на представените фактури или други първични счетоводни документи, включително стойността на ДДС), по банков път или в брой, не по-късно от датата на подаване на междинния/финалния отчет по проекта от страна на бенефициента, но не по-късно от 31.12.2029 г. Разходи, подкрепени с протоколи за прихващане, не се считат за допустими. В случаите по чл. 55, ал. 1, т. 2 и 3 от ЗУСЕФСУ (прилагане на формите по чл. 53, параграф 1, буква б) и буква в) от Регламент (ЕС) 2021/1060), разходите са допустими, ако действията, представляващи основание за възстановяването им, са извършени в срока за допустимост по настоящата процедура (в периода от 01.01.2025 г. до крайния срок на договора, но не по-късно от 31.12.2029 г.).

4. За разходите да е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на Приложение XIII от Регламент (ЕС) 2021/1060 в съответствие с чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗУСЕФСУ, включително да са спазени изискванията за съхраняване на документите по чл. 82 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

5. Да са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки по проекта или в отделна счетоводна система.

6. Да могат да се установят и проверят, да бъдат подкрепени от оригинални разходооправдателни документи (освен в случаите на опростено отчитане на разходи чрез формите по чл. 55, ал. 1, т. 2-4 от ЗУСЕФСУ), издадени в периода на допустимост на разходите.

7. Да са за реално доставени продукти/извършени услуги въз основа на договори, които са сключени при спазване изискванията на националното и европейското законодателство за възлагане на обществени поръчки (при възстановяване на действително направени и платени допустими разходи)

8. Да са за дейности, определени и извършени съгласно настоящите Условия за кандидатстване и в съответствие с одобреното проектно предложение.

9. Да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджети.

За целта кандидатът декларира в Декларация при кандидатстване на кандидата (**Приложение 1** към Условията за кандидатстване) липса на двойно финансиране и за увереност съгл. чл.73, ал.2, буква е) от Регламент (ЕС) 2021/1060.

10. Да са извършени от допустими по настоящата процедура бенефициенти.
11. Да са съобразени с приложимите правила за държавни помощи.
12. Да са необходими за изпълнението на проекта и да отговарят на принципите на добро финансово управление - икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства.
13. Допустими са разходи по проекти, които се осъществяват в рамките на програмния район на съответната програма по чл. 3, ал. 2 от ЗУСЕФСУ или когато се осъществяват извън него, при условие че допринасят за целите на програмата. Операцията ще се изпълнява на територията на Република България и другите страни-членки на ЕС. Операцията може да се изпълнява и извън територията на Съюза в случаите на дейности за участия в научни конференции, симпозиуми и др. подобни, както и за разпространение на резултатите от научните изследвания, при условие, че операцията допринася за целите на програмата.
14. Разходите да съответстват на дейностите по проекта.

Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими. Допустим е единствено данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Правилата за третиране на Данък върху добавената стойност са разписани в Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВМФР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.

14.2. Допустими разходи

А. УСЛОВИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА РАЗХОДИТЕ ЗА КОМПОНЕНТ 1 И ЗА КОМПОНЕНТ 2

І. РАЗХОДИ ЗА ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ

1. Разходи за оборудване и софтуер при изпълнението на Дейност 1.

В рамките на бюджетен ред 1 се включва **общата стойност** на всички разходи, необходими за закупуване, доставка, монтаж, инсталиране и пускане в експлоатация, поддържането в изправност, ремонти и профилактика, резервни части, подмяна и обновяване на отделни модули на закупеното оборудване/софтуер.

За всички планирани разходи за доставка на оборудване със стойност над прага на същественост за признаване на дълготрайни материални и нематериални активи за организацията, кандидатът следва да представи Остойностен списък с оборудването/софтуера (**Приложение 3** към Условията за кандидатстване) и да докаже осъществени проучвания в интернет (вкл. в регистъра на обществените поръчки за сключени договори със сходен предмет) за цени на стоки от минимум два източника за доказване на планиран разход, които да удостоверяват съответствието на планираните разходи с пазарните цени за съответния вид доставка. При извършени проучвания в интернет за активи следва да се предоставят хиперлинкове към съответните интернет базирани източници за удостоверяване съответствието на заложените единични цени с

пазарните цени в Остойностен списък с оборудването/софтуера (**Приложение 3** към Условието за кандидатстване), колона „Източник за формиране на единична цена на вид оборудване“. В случай че в интернет не е налична информация за цена на даден актив, кандидатът следва да приложи оферти за доставки с предложени цени от доставчика (минимум два източника). От представените оферти и/или проучвания в интернет следва да е видно наименованието на съответния актив, цена на актива и вид на валутата.

Разходите за оборудване и софтуер при изпълнението на Дейност 1 „Изграждане и/или модернизация на научноизследователска инфраструктура и закупуване и инсталиране на специално оборудване, необходимо за провеждане на научни изследвания“, вкл. Остойностният списък с оборудването/софтуера, следва да са в съответствие с подписаното споразумение за финансиране по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 (**за Компонент 1**) *или* с проектното предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“ (**за Компонент 2**).

2. Разходи за СМР при изпълнението на Дейност 1.

Към проектното предложение кандидатът следва да представи съгласуван инвестиционен проект за предвидените строително-монтажни работи (СМР) с влязло в сила разрешение за строеж, придружен от Количествено стойностна сметка (КСС) по отделните части на инвестиционния проект *или* Задание за проектиране, придружено от КСС по окрупнени показатели по отделните части на инвестиционния проект (в случай, че на етапа на кандидатстване няма налично влязло в сила разрешение за строеж).

Инвестиционният проект следва да бъде изготвен и представен в обема и пълнотата, регламентирани в Глава осма „Инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството“ на Закона за устройство на територията и в Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.

Разходите за СМР са допустими в случай, че инвестицията ще се извършва върху имот/и, собственост на кандидата или върху имот/и държавна собственост, и не е с предоставени права за ползване или управление/строеж на други институции, различни от кандидата и няма частни собственици. Това обстоятелство се проверява на етап кандидатстване с документ за собственост (приложимо за **Компонент 1** и **Компонент 2**) и Решение на Общото събрание на БАН за съгласие за учредяване на право на строеж на кандидата (приложимо за **Компонент 2**) върху имота, върху който ще се осъществява инвестицията, прикачени в ИСУН 2020.

В рамките на бюджетен ред 2 се включва **общата стойност** на всички необходими разходи за:

- изготвяне на инвестиционен (идеен/работен/технически) проект, авторски надзор и строителство или инженеринг (проектиране, заедно с авторски надзор и строителство);

!!! При възлагане на СМР въз основа на одобрен технически/работен проект, в рамките на общата стойност на СМР е допустимо да се включат и до 10% непредвидени разходи за СМР съгласно представената КСС.

!!! При възлагане на инженеринг непредвидени разходи за СМР не се финансират по настоящата процедура.

!!! В случай, че в проектното предложение са предвидени разходи за дребномащабна съпътстваща инфраструктура, те не може да надвишават 10% от общата стойност на заложените разходи за СМР съгласно представената КСС.

- набавянето на необходими съгласувателни и разрешителни документи, изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи;
- оценка на съответствието на проектите, съгласно чл. 142, ал. 4 и чл. 169 от ЗУТ;
- строителен надзор съгласно чл. 168, ал. 2 от ЗУТ;
- въвеждане на обекта в експлоатация/разрешаване ползването на строежа;
- услуги, които са пряко свързани с проекта, финансиран по настоящата процедура и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като инженерни и технически изследвания, геоложки/геодезически проучвания, изготвяне на устройствен план (ПУП), виза за проектиране и др.

Не са допустими изолирани обновявания на сгради, с ограничено въздействие върху качеството и количеството на провежданите научни изследвания.

!!! Разходи за лабораторно и офис обзавеждане следва да се включат в разходите за СМР съгласно представената КСС.

Разходите в рамките на бюджетен ред 2 следва да са в съответствие с подписаното споразумение за финансиране по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 (за **Компонент 1**) **или** с проектното предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“ (за **Компонент 2**).

ВАЖНО: Не е допустимо раздробяването на посочените по-горе бюджетни редове и/или въвеждането на допълнителни бюджетни редове в секция „Бюджет“ на формуляра за кандидатстване извън посочените по-горе. В случай, че кандидатът въвежда допълнителни бюджетни редове или раздробява бюджетните редове, на етап оценка бюджетът ще бъде приведен в съответствие с настоящите изисквания.

ВАЖНО: Документите и доказателствата, които трябва да бъдат представени на етап изпълнение на договора, за да се възстановят разходите, са подробно посочени в (Приложение IV „Условия за изпълнение на договора“ към Договора за БФП)

Б. УСЛОВИЯ ЗА ДОПУСТИМОСТ НА РАЗХОДИТЕ САМО ЗА КОМПОНЕНТ 2

II. СТАНДАРТНА ТАБЛИЦА НА РАЗХОДИТЕ ЗА ЕДИНИЦА ПРОДУКТ

3. Разходи за персонал

В бюджетен ред 3 се въвежда общата стойност на разходите за персонал („Personnel costs“) от бюджета на проектното предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, одобрено от оценителната комисия, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“.

По преценка на кандидата и след допълнителна обосновка кандидатът може да въведе и стойност, по-ниска от размера на разходите за персонал („Personnel costs“) в бюджета на

проектното предложение, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“.

На етап изпълнение разходите за персонал се възстановяват под формата на единични разходи за възнаграждения на изследователите и екипа от професионалисти (вкл. здравни и осигурителни вноски за сметка на работодателя, произтичащи от националното законодателство), участващи в изпълнението на Дейност 2 „Научноизследователска, развойна и иновационна дейност и разпространение на научните резултати“.

Прилагат се единичните разходи, посочени в Таблица на единичните разходи за месечни възнаграждения на персонала, работещ в центровете за върхови постижения/ центровете за компетентност (приложение ТЕРЕС-ЦВП-ЦК)¹⁹, като се вземат предвид **актуализираните от УО/МЗ размери към датата на възлагане на работата**. По-долу са посочени първоначалните размери на единичните разходи, които са актуализирани от УО/МЗ (след публикуване на статистическите данни от Евростат за индекса на разходите за труд за 2024 г.)²⁰.

Преки разходи за персонал - Единични разходи	Единичен разход за месец
Възнаграждения за изследователи	
Изследовател R4/R3 с ръководни функции	8 650
Водещ изследовател R4	7 200
Утвърден изследовател R3	5 900
Признат изследовател R2	5 000
Изследовател R1 (Учен без ОНС "доктор" или докторант)	3 600
Възнаграждения за екипа от професионалисти	
Административен директор	7 900
Специалисти с допълнителна квалификация	6 100
Специалисти	4 200
Техници и приложни специалисти	2 900

Посочените месечни единични разходи се прилагат за изследователи и професионалисти с пълна заетост (8 часа на ден). За наети лица с по-малка заетост (или при работа за част от месеца) се възстановява единичен месечен разход, който е намален пропорционално и е закръглен към най-близкото цяло число. Единичният разход включва brutната заплата на наетото лице и осигурителните вноски за сметка на работодателя.

¹⁹ Таблица на единичните разходи и еднократните суми по процедура BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“ – Приложение 6 (ТЕРЕС-ЦВП-ЦК) към Условиата за кандидатстване.

²⁰ Актуализирането на единичните разходи е извършено от УО/МЗ с писмо изх. №91-4/25.03.2025 г. от Ръководителя на УО по ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2 до бенефициентите по процедура BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“ – Приложение 6 към Условиата за кандидатстване.

За едно физическо лице не може да се отчита повече от 1 еквивалент на пълно работно време, т.е. максималната заетост по проекта е 8 часа на ден.

Размерите на единичните разходи за възнаграждения може да се актуализират периодично от УО (МЗ) въз основа на данните от НСИ или Евростат, както е описано в приложение ТЕРЕС-ЦВП-ЦК.

4. Разходи за мобилност при изпълнението на Дейност 3.

В бюджетен ред 4 се въвежда общата стойност на разходите за пътуване и издръжка („Purchase costs - Travel and subsistence“) от бюджета на проектното предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, одобрено от оценителната комисия, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“.

По преценка на кандидата и след допълнителна обосновка кандидатът може да въведе и стойност, по-ниска от размера на разходите за пътуване и издръжка („Purchase costs - Travel and subsistence“) в бюджета на проектното предложение, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“.

На етап изпълнение на проекта разходите за мобилност се възстановяват под формата на единични разходи за пътуване и престой, като се прилагат единичните разходи от програма Еразъм²¹, както следва (съгласно актуалната Версия 1 (2025 г.): 19.11.2024²²):

Единични разходи за пътуване:

Допустими разходи при стандартно пътуване

За разстояния между 10 и 99 км: $28 \text{ EUR} \times 1,95583 = 55 \text{ лв.}$

За разстояния между 100 и 499 км: $211 \text{ EUR} \times 1,95583 = 413 \text{ лв.}$

За разстояния между 500 и 1999 км: $309 \text{ EUR} \times 1,95583 = 604 \text{ лв.}$

За разстояния между 2000 и 2999 км: $395 \text{ EUR} \times 1,95583 = 773 \text{ лв.}$

За разстояния между 3000 и 3999 км: $580 \text{ EUR} \times 1,95583 = 1134 \text{ лв.}$

За разстояния между 4000 и 7999 км: $1188 \text{ EUR} \times 1,95583 = 2324 \text{ лв.}$

За разстояния от 8000 км или повече: $1735 \text{ EUR} \times 1,95583 = 3393 \text{ лв.}$

Допустими разходи при екологично пътуване²³

За разстояния между 10 и 99 км: $56 \text{ EUR} \times 1,95583 = 110 \text{ лв.}$

За разстояния между 100 и 499 км: $285 \text{ EUR} \times 1,95583 = 557 \text{ лв.}$

За разстояния между 500 и 1999 км: $417 \text{ EUR} \times 1,95583 = 816 \text{ лв.}$

За разстояния между 2000 и 2999 км: $535 \text{ EUR} \times 1,95583 = 1046 \text{ лв.}$

За разстояния между 3000 и 3999 км: $785 \text{ EUR} \times 1,95583 = 1535 \text{ лв.}$

За разстояния между 4000 и 7999 км: $1188 \text{ EUR} \times 1,95583 = 2324 \text{ лв.}$

За разстояния от 8000 км или повече: $1735 \text{ EUR} \times 1,95583 = 3393 \text{ лв.}$

²¹ Сумите се актуализират съгласно последната версия на Ръководството за програма Еразъм+.

²² Еразъм+. Ръководство за програмата. Версия 1 (2025 г.): 19.11.2024, стр. 70-81. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2024-11/erasmus-programme-guide-2025_bg.pdf

²³ Екологичното пътуване се определя като пътуване, през по-голямата част от което се използват транспортни средства с ниски емисии като автобус, влак или споделяне на автомобил. Erasmus+ Programme Guide, p. 431.

Единичният разход за пътуване се изчислява с помощта на поддържания от Европейската комисия калкулатор на разстояния²⁴. В калкулатора се въвежда мястото на тръгване и мястото на пристигане. Под място на тръгване се разбира мястото, където се намира изпращащата организация, а под място на пристигане – мястото, където се намира приемащата организация. С единичния разход се покриват разходите за пътуване в двете посоки. Общото правило е, че на разстояние под 500 км участниците ще пътуват с транспортни средства с ниски емисии.

Единични разходи за престой:

Индивидуална подкрепа за престой – определя се въз основа на продължителността на престоя на участника в съответната държава (брой дни, умножено по съответния единичен разход за ден).

Броят на дните на престой се определя от периода на провеждане на съответната дейност, включително и един ден за пътуване преди събитието и един ден за пътуване след събитието, ако е необходимо.

Членове на персонала, които изберат екологично пътуване, ще получат до четири дни допълнителна индивидуална подкрепа за покриване на дните за пътуване в двете посоки, ако е необходимо.

Прилагат се следните единични суми **при престой до 14 дни:**

190 евро на ден при престой в Австрия, Белгия, Дания, Франция, Германия, Финландия, Исландия, Ирландия, Италия, Лихтенщайн, Люксембург, Нидерландия, Норвегия, Швеция, Фарьорски острови, Швейцария, Обединено кралство, Съединени американски щати, Канада, Андора, Монако, Сан Марино, град държава Ватикан и трети държави, които не са асоциирани към програмата, от региони 1-11²⁵.

170 евро на ден при престой в Кипър, Гърция, Малта, Португалия, Испания, Латвия, Словакия, Словения, Чехия, Естония,

148 евро на ден при престой в България, Хърватия, Унгария, Литва, Северна Македония, Полша, Румъния, Сърбия, Турция.

При **престой повече от 14 дни**, между 15-ия и 60-ия ден от изпълнението на дейността се прилага сума в размер на 70 % от горепосочените единични суми на ден.

Изчислената сума на индивидуалната подкрепа в евро се умножава по 1,95583 и получената сума в левове се закръглява до цяло число по общото аритметично правило.

ВАЖНО: Разходите за обучение и мобилност са допустими, само ако са свързани с конкретните научни изследвания на конкретния бенефициент по **Компонент 2**, съгласно посоченото в т. **13.1 „Допустими дейности“** и са в съответствие с проектното предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“. При планирането на всяко обучение и мобилност, задължително се прилага доклад с конкретна обосновка, която да доказва връзката на обучението и мобилността с научните изследвания на научната организация, конкретен бенефициент по **Компонент 2**, включително обосновка на необходимостта и обвързване с конкретен/конкретни научни пакети. Докладът трябва да бъде одобрен от ръководителя на проекта и/или от ръководител на научен пакет, с който са обвързани

²⁴ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_bg

²⁵ Списъкът на държавите по региони е посочен на стр. 38-40 от Ръководството на програма Еразъм+.

обучението и мобилността. След реализиране на мобилността се представя отчетен доклад, в който се посочват резултати от обучението и мобилността, които ще допринесат за изпълнение на научноизследователските дейности по проекта. Отчетният доклад трябва да е одобрен от ръководителя на проекта и/или от ръководител на научен пакет, с който са обвързани обучението и мобилността.

III. ЕДИННА СТАВКА

5. Други преки и непреки разходи, необходими за изпълнението на проекта.

Изчислява се като общата сума на разходите, записани в бюджетен ред 3, се умножи по единна ставка от 40 %.

От бюджетен ред 5 се покриват всички необходими разходи, възникнали при изпълнението на проекта, които не са включени в разходите за оборудване, СМР, персонал или за мобилност, като например:

- Разходи за материали и консумативи, необходими за извършване на научните изследвания
- Поддръжка на научноизследователската инфраструктура;
- Ремонти, резервни части, подмяна и обновяване на отделни модули и т.н.;
- Командировъчни разходи, ако е приложимо;
- Такси за участие в научни събития;
- Такси за научни публикации;
- Всеки друг допустим разход, вкл. разходи за външни услуги (с изключение на разходите за ДМА/ДНА, СМР, за персонал или за мобилност), който е необходим за изпълнението на проекта;
- Непреки разходи.

От *непреките разходи* се покриват всички допустими разходи, които са необходими за цялостното администриране, управление, оценка и добро финансово изпълнение на проекта, включително разходите за възнаграждения на екипа за управление на проекта (като например ръководител на проекта; счетоводител; експерт обществени поръчки и други), разходите за видимост, прозрачност и комуникация (информация и публичност).

За наетите лица от екипа за управление на проекта може да се прилагат единичните разходи за месечни възнаграждения, които са посочени в част „Възнаграждения за екипа от професионалисти“ на Таблицата на единичните разходи за месечни възнаграждения на персонала. Ръководителят на проекта може да се отнесе към позиция *Изследовател R4/R3 с ръководни функции* (ако има съответната научна компетентност) или към позиция *Административен директор*. За едно физическо лице не може да се заплаща повече от 1 еквивалент на пълно работно време, т.е. максималната заетост по проекта е 8 часа на ден.

Лице, което получава възнаграждение като член на екипа за организация и управление на проекта, не може в същото време да получава и възнаграждение за участие в изпълнението на преките дейности по проекта.

Дейностите необходими за цялостното администриране, управление, оценка и добро финансово изпълнение на проекта, включително разходите за възнаграждения на екипа за управление на проекта (в т.ч. ръководител на проекта; счетоводител; експерт обществени

поръчки) се покриват от т.нар. непреки разходи (**определени в т. 5. от раздел III**), които се финансират чрез единна ставка.

ВАЖНО: Общата стойност на разходите в бюджетен ред 5 не може да надвишава общата стойност на съответните разходи („Purchase costs - Other goods, works and services“ и „Indirect costs“) от бюджета на проектното предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“.

14.3. Недопустими разходи

Следните разходи са недопустими:

- лихви по дългове, освен във връзка с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- разходи за възстановим ДДС (съгласно чл. 8 и по смисъла на § 1, т. 2 от Допълнителните разпоредби на ПМС № 86/2023 г.);
- принос в натура;
- разходи за покриване на възможни бъдещи загуби, дългове и лихви по дългове;
- глоби, имуществени санкции и разходи по правни спорове;
- загуби от обмяна на валута, разходи за банкови такси и комисионни;
- разходи за консултантски услуги за разработване на проектното предложение;
- разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.
- всички разходи, които не попадат в обхвата на допустимите дейности по настоящата процедура, вкл. разходи за дейности, които не са описани във Формуляра за кандидатстване или за които от представеното описание не може да се прецени за коя дейност се отнасят и дали тя е допустима.

ВАЖНО: Разходите за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта са недопустими за съфинансиране от ЕФСУ. Допустим е единствено разходът за данък върху добавената стойност, който не е възстановим съгласно националното законодателство. Допустимостта на разходите за Данък върху добавената стойност по проектите се определя от кандидата в съответствие с Указания на министъра на финансите НФ-1/09.01.2024 г. за третиране на данък върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по програмите, финансирани от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Кохезионния фонд (КФ), Фонда за справедлив преход (ФСП) и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), Фонд "Убежище, миграция и интеграция" (ФУМИ), Фонд "Вътрешна сигурност" (ФВС), програмата по Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), както и на средствата за финансиране на подхода "Водено от общностите местно развитие" от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ВМР) на ЕС, за програмен период 2021 – 2027 г.“.

Междинното звено може да изисква от кандидата да нанесе корекции както във Формуляра за кандидатстване, така и в бюджета на проекта във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи и/или Оценителната комисия изпраща на

кандидата уведомление и се предоставят указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

Междинното звено може да нанесе корекции в бюджета на проекта (секция 7 от Формуляра за кандидатстване) във връзка с установени в процеса на оценката недопустими дейности и разходи и/или несъответствия между предвидените дейности и видовете заложен разходи и/или дублиране на разходи и/или неспазване на заложените в настоящите условия за кандидатстване правила.

15. Допустими целеви групи (ако е приложимо):

Н/П

16. Приложим режим на минимални/държавни помощи:

Безвъзмездната финансова помощ се отпуска за допустимите дейности, посочени в т.13.1. при условията на следните режими:

1. Режим на „не-помощ“, по реда на т. 21 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final) - **Рамката (2022 г.)**.

По смисъла на това допустими за подкрепа са:

A. инфраструктури, които:

- Попадат в обхвата на определението за „научноизследователска инфраструктура“ по т. 16, буква жж) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.), което означава:

съоръжения, ресурси и свързани с тях услуги, използвани от научната общност за провеждане на научни изследвания в съответните области, и обхваща научно оборудване или набори от инструменти, ресурси, основани на знанието, като колекции, архиви или структурирана научна информация, помощни инфраструктури, базирани на информационни и телекомуникационни технологии, като мрежи, компютърна техника, софтуер и средства за комуникация, както и всички останали средства с уникален характер, позволяващ провеждането на научни изследвания. Тези инфраструктури могат да бъдат съсредоточени в един субект или „разпръснати“ (организирана мрежа от ресурси).

I. Инфраструктурата следва да се използва почти изключително за нестопански дейности по смисъла на т. 20 от Рамката (2022 г.), а именно

a) основните дейности на научноизследователските организации и инфраструктури, по-специално:

i) обучение за по-голям брой човешки ресурси с по-добри квалификации. В съответствие със съдебната практика и практиката от решения на Комисията, и както е обяснено в Известието относно понятието за държавна помощ и Съобщението за УОИИ, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, което е предимно или изцяло финансирано и контролирано от държавата, се счита за дейност с нестопанска цел

ii) независими НИРД за повече знания и по-добро разбиране, включително съвместни НИРД, при които научноизследователската организация или инфраструктура участва в ефективно сътрудничество;

iii) широко разпространение на резултатите от научните изследвания при неизключителни и недискриминационни условия, например чрез преподаване, бази данни със свободен достъп, открити публикации или софтуер с отворен код.

б) дейностите по трансфер на знания, когато се извършват от научноизследователската организация или инфраструктура (включително от нейните отдели или дъщерни структури), или съвместно с научноизследователска инфраструктура, или от името на други такива субекти, и когато всички печалби от тези дейности се реинвестират в основните дейности на научноизследователската организация или инфраструктура. Възлагането на предоставянето на съответните услуги на трети страни посредством открити тръжни процедури не засяга нестопанското естество на тези дейности.

II. Стопанската дейност, осъществявана чрез научната инфраструктура следва да бъде с чисто допълващ характер съгласно т. 21 от Рамката (2022 г.), т.е.

Когато научноизследователската организацията или инфраструктура се използва почти изключително за извършването на нестопанска дейност, нейното финансиране може изцяло да попадне извън приложното поле на правилата за държавна помощ при условие че стопанската дейност остава с чисто допълващ характер, т.е. съответства на дейност, която е пряко свързана и необходима за функционирането на научноизследователската организация или инфраструктура или е неразривно свързана с нейната основна нестопанска дейност, и която е с ограничено приложно поле. За целите на Рамката (2022 г.) се счита, че това е така, ако стопанските дейности потребяват точно същите ресурси (като материали, оборудване, труд и постоянен капитал) като нестопанските дейности и ако капацитетът, отпускан всяка година за тези дейности, не надвишава 20 % от съответния общ годишен капацитет на субекта.

По смисъла на т. 22 и без да се засяга т. 21 от Рамката (2022 г.) примери за стопанска дейност, които обикновено се считат за държавна помощ, са:

- отдаването под наем на съоръжения и лаборатории на предприятия, предоставянето на услуги на предприятия или извършването на възложени им по силата на договор научни изследвания, публичното финансиране на тези стопански дейности.

Б. научноизследователски организации, които:

- Попадат в обхвата на определението за „**организация за научни изследвания и разпространение на знания**“ по т. 16, буква ее) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (2022 г.), което означава:

субект (като например университети или научноизследователски институти, агенции за технологичен трансфер, иновационни посредници, ориентирани към изследователска дейност физически или виртуални организации за сътрудничество), независимо от неговия правен статут (дали е учреден съгласно публичното или частното право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да извършва независими фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие или да разпространява в широк мащаб резултатите от тези дейности посредством преподаване, публикации или трансфер на знания. Когато тези субекти упражняват също така и стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделно. Предприятия, които могат да окажат решаващо влияние върху такъв субект, например в качеството на акционери или членове, не могат да се ползват от преференциален достъп до постигнатите от него резултати.

Съгласно т.16 буква к) от Рамката (2022 г.) под „**експериментално развитие**“ следва да се има предвид придобиване, съчетаване, оформяне и използване на съществуващи научни, технологични, търговски и други важни знания и умения с цел разработване на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги, включително цифрови продукти, процеси или услуги във всяка област, технология, промишленост или сектор (включително, но и не

само цифрови отрасли и технологии, като например изчисления със суперкомпютър, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии или технологии за периферни изчисления). Това може да включва и дейности, имащи за цел определянето на концепция, планирането и документирането на нови продукти, процеси или услуги и др. Експерименталното развитие не включва рутинни и периодични изменения, въвеждани в съществуващи продукти, производствени линии, производствени процеси, услуги или други операции в процес на изпълнение, дори ако тези изменения могат да представляват подобрения²⁶

Следва да се има предвид и заложеното в т.79 от Рамката (2022 г.) условие, че когато даден проект за НИРД обхваща различни задачи, всяка допустима задача трябва да попада в категориите фундаментални научни изследвания²⁷, индустриални научни изследвания или експериментално развитие.

На етап кандидатстване за проследяване на горните условия и по-конкретно на условието за ясно разделяне и проследяване на нестопанските и стопанските дейности кандидатът представя Счетоводна политика към Формуляра за кандидатстване, която да доказва воденето на аналитична счетоводна отчетност, с която се гарантира отделяне на дейностите и разграничаване на приходите и разходите за стопанската и нестопанската дейност на кандидата. Проверката се извършва в документа, който е прикачен в секция „Прикачени документи“ на Формуляра за кандидатстване или е предоставен линк към източника, в който документът е наличен. От представената счетоводна политика следва да се доказва воденето на отделна счетоводна аналитичност, както за финансирането по проекта, така и за стопанските и нестопанските дейности на научната инфраструктура. От счетоводната политика трябва да е видна и стойността на прага на същественост за признаване на дълготрайните активи за организацията.

или

2. Режим на държавна помощ при условията на Глава I и Глава III, раздел 4 „Помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации“, чл. 25г „Помощ за действия за формиране на екипи“ от Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (OJ L 167, 30.6.2023 г.).

По настоящата процедура не се предвижда:

- реализиране на схема за предоставяне на държавна помощ, по която да бъде надхвърлен средният годишен бюджет за държавната помощ за България от 150 милиона евро по смисъла на чл.1, пар.2, буква „а“ от Регламент (ЕС) № 651/2014.
- помощи, свързани с износ към трети държави или държави членки, по-специално помощи, които са пряко свързани с изне-сените количества, с изграждането и функционирането на дистрибуторска мрежа или с други текущи разходи във връзка с износа по смисъла на чл.1, пар.2, буква „в“ от Регламент (ЕС) № 651/2014.
- предоставянето на помощи, обвързани с условието за използване на местни за сметка на вносни стоки по смисъла на чл.1, пар.2, буква „г“ от Регламент (ЕС) № 651/2014.

²⁶ Пълният текст на определението за „експериментално развитие“ може да бъде немерен в т.16 буква к) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final)

²⁷ Съгласно разписаното в Приоритет 1 на ПНИИДИТ, научноизследователската дейност трябва да е с нива на технологична готовност TRL 3 и повече.

Във връзка с изискването на чл. 1, пар. 4, букви „а“ и „в“ от Регламент (ЕС) № 651/2014, по настоящата процедура няма да бъде предоставяна помощ в полза на предприятие, което е предмет на неизпълнено разпореждане за възстановяване вследствие на предходно решение на Комисията, тъй като е получило неправомерна и несъвместима с вътрешния пазар държавна помощ, или на предприятия в затруднено положение.

Съгласно т. 18²⁸ на чл.2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 **„предприятие в затруднено положение“** означава предприятие, по отношение на което е изпълнено поне едно от следните обстоятелства:

а) в случай на дружество с ограничена отговорност (различно от МСП, което съществува по-малко от три години или МСП, което отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато неговият записан акционерен капитал е намалял с повече от половината поради натрупани загуби;

б) в случай на дружество, в което поне някои от съдружници носят неограничена отговорност за задълженията на дружеството (което не е МСП, което съществува от по-малко от три години или МСП, което отговаря на условията за инвестиции за рисково финансиране въз основа на извършен от избрания финансов посредник финансов и правен анализ), когато капиталът, вписан в баланса на дружеството, е намалял с повече от половината поради натрупани загуби;

в) когато предприятието е в процедура по колективна несъстоятелност или отговаря на критериите на своето вътрешно право, за да бъде обект на процедура по колективна несъстоятелност по искане на неговите кредитори;

г) когато предприятието е получило помощ за оздравяване и все още не е възстановило заема или не е прекратило гаранцията, или е получило помощ за реструктуриране и все още е обект на план за реструктуриране;

д) когато предприятието не е МСП и през последните две години:

- съотношението задължения/собствен капитал на предприятието е било по-голямо от 7,5;
- и
- съотношението за лихвено покритие на предприятието, изчислено на основата на EBITDA, е било под 1,0.

Проверката във връзка с изискването на чл. 1, пар. 4, букви „а“ и „в“ от Регламент (ЕС) № 651/2014 ще се извършва на етап сключване на административен договор за предоставяне на БФП (АДБФП) в Регистър Deggendorf, Публичен регистър на държавните помощи на ЕК, Регистър БУЛСТАТ, Търговски регистър или друг приложим регистър, като при необходимост Междинното звено може да изиска КБ да представи и допълнителни документи (Годишни финансови отчети за последните три години).

Съгласно чл. 59 от Регламент (ЕС) № 651/2014, регламентът се прилага до 21.12.2026 г. В случай че КБ избере прилагането на схемата за режим на държавна помощ по реда на този регламент, след тази дата ще бъдат предвидени подходящи условия за удължаване прилагането на схемата.

По смисъла на **Регламент (ЕС) № 651/2014** допустими за подкрепа са:

²⁸ Пълният текст на определението за „предприятие в затруднено положение“ е представен в чл. 2, т.18 от Регламент (ЕС) № 651/2014

- **инфраструктури**, които попадат в обхвата на определението за „научноизследователска инфраструктура“ по т. 91 на чл. 2 от **Регламент (ЕС) № 651/2014**, както и отговарят на условията на чл. 25г, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

Съгласно т. 91 на чл. 2 от **Регламент (ЕС) № 651/2014** „научноизследователска инфраструктура“ означава съоръжения, ресурси и свързани с тях услуги, използвани от научната общност за провеждане на научни изследвания в съответните области, и обхваща научно оборудване или набори от инструменти, ресурси, основани на знанието, като колекции, архиви или структурирана научна информация, помощни инфраструктури, основаващи се на информационни и телекомуникационни технологии от типа GRID, компютърна техника, софтуер и средства за комуникация, както и всички други средства с уникален характер, позволяващ провеждането на научни изследвания. Тези инфраструктури могат да бъдат съсредоточени в един обект или „разпръснати“ (организирана мрежа от ресурси) в съответствие с член 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 723/2009 на Съвета от 25 юни 2009 г. относно правната рамка на Общността за консорциум за европейска научноизследователска инфраструктура (ERIC).

В чл. 25г „Помощ за действия за формиране на екипи“ от Регламент (ЕС) № 651/2014 е предвидено следното:

1. Помощ, предоставена за съфинансирани действия за формиране на екипи, в които участват най-малко две държави членки, избрани въз основа на оценяване и класиране, извършени от независими експерти в рамките на транснационални покани за предоставяне на предложения по правилата на програма „Хоризонт 2020“ или програма „Хоризонт Европа“, са съвместими с вътрешния пазар по смисъла на член 107, параграф 3 от Договора и се освобождават от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора, **ако са изпълнени условията, определени в настоящия член и в глава I.**

2. Допустимите дейности на съфинансираното действие за формиране на екипи са тези, определени като допустими според правилата на програма „Хоризонт 2020“ или програма „Хоризонт Европа“. **Изключват се дейностите отвъд дейностите за експериментално развитие („activities going beyond experimental development activities“).**

3. Категориите, максималните размери и методите на изчисление на допустимите разходи са тези, определени като допустими според правилата на програма „Хоризонт 2020“ или програма „Хоризонт Европа“. В допълнение към това са допустими инвестиционни разходи за материални и нематериални активи, свързани с проекта.

4. Общият размер на предоставеното публично финансиране не надвишава процента на финансиране, определен за действието за формиране на екипи вследствие на избора, класирането и оценяването съгласно правилата на програма „Хоризонт 2020“ или „Хоризонт Европа“. **В допълнение към това за инвестиции в инвестиционни разходи за материални и нематериални активи, свързани с проекта, помощта не надхвърля 70 % от инвестиционните разходи.**

5. **За инвестиционни помощи за инфраструктура** по линия на действие за формиране на екипи се прилагат следните допълнителни условия:

а) когато инфраструктурата извършва както стопанска, така и нестопанска дейност, финансирането, разходите и приходите за всеки вид дейност се вземат предвид поотделно въз основа на последователно прилагани принципи за осчетоводяване на разходите, които могат да бъдат обективно оправдани;

б) цената за експлоатацията или използването на инфраструктурата отговаря на пазарната цена;

в) достъпът до инфраструктурата е отворен за няколко ползватели и се предоставя на прозрачна и недискриминационна основа. Предприятията, които са финансирани поне 10 % от инвестиционните разходи за инфраструктурата, могат да получат преференциален достъп при по-изгодни условия. За да бъде избегната свръхкомпенсация, този достъп е пропорционален на приноса на предприятието към инвестиционните разходи и условията се оповестяват публично;

г) когато инфраструктурата получава публично финансиране както за стопански, така и за нестопански дейности, държавите членки въвеждат механизъм за контрол и възстановяване на предоставените средства, за да се гарантира, че приложимият интензитет на помощта не е надхвърлен в резултат на увеличаване на дела на стопанските дейности в сравнение с очакваното положение към датата на предоставяне на помощта.

Спазването на изискванията на чл. 25г, пар. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 и на изискванията по отношение на инфраструктурата и придобитите дълготрайни материални и нематериални активи **ще се проверява периодично от МЗ до края на икономическия живот на подпомаганата научноизследователска инфраструктура.**

Спазването на изискването на чл. 25г, пар. 4 от Регламент (ЕС) № 651/2014 по отношение на това, че интензитетът на публичното финансиране за разходите за материални и нематериални активи не надхвърля 70 % от инвестиционните разходи, ще се проверява на етапа на кандидатстване на база:

- доказателства, че КБ е осигурил **съ-финансиране** на поне 30% от инвестиционните разходи за предвидените по проекта материални и нематериални активи, **което следва да е с непубличен характер**, и средствата за необходимото съ-финансиране са посочени в раздел I. РАЗХОДИ ЗА ДЪЛГОТРАЙНИ АКТИВИ, колона СФ, секция „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване в ИСУН;

- представено описание на планираното предоставяне на преференциален достъп (т.е. достъп при по-изгодни условия) на тези предприятия, които са финансирани поне 10 % от инвестиционните разходи за инфраструктурата (ако е приложимо).

При определяне на интензитета на помощта във връзка с чл. 25г, пар. 5, буква „г“ от Регламент (ЕС) № 651/2014 на етапа на кандидатстване ще се вземе предвид заложеното в инвестиционния план (5. Brief investment plan) и анализа на разходите и ползите (6. Brief cost/benefit analysis (CBA)) в оценените от ЕК проектни предложения в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2, а в процеса на изпълнение на проектите, проверката от МЗ ще бъде осъществявана съгласно предвиденото в Условията за изпълнение (**Приложение IV**. към административния договор за предоставяне на БФП), в които е описан механизмът за контрол и възстановяване на средствата.

Съгласно **т. 86 на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 „експериментално развитие“** означава придобиване, съчетаване, оформяне и използване на съществуващи научни, технологични, търговски и други важни знания и умения с цел разработване на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги, включително цифрови продукти, процеси или услуги във всяка област, технология, промишленост или сектор (включително, но и не само цифрови отрасли и технологии, като например изчисления със супер- компютър, квантови технологии, блокчейн технологии, изкуствен интелект, киберсигурност, големи информационни масиви и облачни технологии или технологии за периферни изчисления). Това например може да включва и дейности, имащи за цел задаването на концепция, планирането и документирането на нови продукти, процеси или услуги.

Експерименталното развитие може да включва разработване на прототипи, демонстрация, разработване на пилотни проекти, изпитване и валидиране на нови или усъвършенствани продукти, процеси или услуги в среда, която е представителна за оперативните условия в реалния живот, когато главната цел е по-нататъшното техническо подобряване на продукти, процеси или услуги, които не са в окончателния си вид. Това може да включва разработване на търговски използвани прототипи или пилотни проекти, които са необходими за крайния търговски продукт и чието производство е твърде скъпо, за да бъдат използвани само за демонстрации и валидиране.

Експерименталното развитие не включва рутинни и периодични изменения, въвеждани в съществуващи продукти, производствени линии, производствени процеси, услуги или други операции в процес на изпълнение, дори ако тези изменения може да представляват подобрения;

- **научноизследователски организации**, които попадат в обхвата на определението за „организация за научни изследвания и разпространение на знания“ по т. 83 на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014.

Съгласно т. 83 на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 „*Организация за научни изследвания и разпространение на знания*“ означава субект (например университети или научноизследователски институти, агенции за технологичен трансфер, иновационни посредници, ориентирани към изследователска дейност физически или виртуални организации за сътрудничество), независимо от неговия правен статут (дали е учреден съгласно публичното или частното право) или начин на финансиране, чиято основна цел е да извършва независими фундаментални научни изследвания, индустриални научни изследвания или експериментално развитие или да разпространява в широк мащаб резултатите от тези дейности посредством преподаване, публикации или трансфер на знания. Когато такъв субект упражнява също така стопански дейности, финансирането, разходите и приходите от тези стопански дейности трябва да се отчитат отделно. Предприятия, които са в състояние да упражняват ключово влияние върху такъв субект, в качеството си например на акционери или членове, може да не се ползват с правото на преференциален достъп до постигнатите от него резултати.

Следва да бъдат съобразени заложените в чл.7 от Регламент (ЕС) № 651/2014 условия за интензитета на помощта и допустимите разходи, а именно:

1. За да се изчислят интензитетът на помощта и допустимите разходи, всички използвани данни се събират преди приспадането на данъци и други такси. Допустимите разходи се подкрепят с документни доказателства, които са ясни, конкретни и актуални.
2. Когато помощите не се предоставят под формата на безвъзмездни средства, а под друга форма, размерът на помощта е брутният еквивалент на безвъзмездна помощ на помощта.
3. Помощите, които се предоставят на няколко части, се сконтират към техния размер към момента на предоставяне. Допустимите разходи се сконтират до тяхната стойност към момента на предоставяне на помощта. Лихвеният процент, който се използва за сконтиране, е сконтовият процент, приложим към момента на предоставяне на помощта.

Следва да бъдат съобразени и условията за спазване праговете за уведомяване и натрупването на предоставената помощ, съгласно чл. 8 от Регламент (ЕС) № 651/2014, а именно:

1. За да се установи дали са спазени праговете за уведомяване в член 4 и максималните интензитети на помощта, определени в глава III, се вземе предвид общият размер на държавната помощ за подпомаганата дейност или подпомагания проект или предприятие.

2. Когато финансиране от Съюза, управлявано централно от институциите, агенциите, съвместни предприятия или други органи на Съюза, което не е пряко или косвено под контрола на държавата членка, е съчетано с държавна помощ, само тази държавна помощ се взема предвид с цел да се установи дали са спазени праговете за уведомяване и максималните интензитети на помощта или максималните размери на помощта, при условие че общият размер на публично финансиране, предоставено във връзка със същите допустими разходи, не надхвърля най-благоприятния процент на финансиране, установен в приложимите правила на законодателството на Съюза.

3. Помощите с установими допустими разходи, които са освободени от задължението за уведомяване по смисъла на настоящия регламент, могат да се натрупват със:

а) всякаква друга държавна помощ, доколкото тези мерки засягат различни установими допустими разходи;

б) всякаква друга държавна помощ във връзка със същите допустими разходи, които се припокриват частично или напълно, само ако това натрупване не води до надхвърляне на най-високия интензитет на помощта или най-високия размер на помощта, приложими за тази помощ по силата на настоящия регламент.

4. Държавните помощи, освободени от задължението за уведомяване по силата на настоящия регламент, не могат да се натрупват с помощ de minimis по отношение на същите допустими разходи, ако това натрупване би довело до интензитет на помощта, надхвърлящ праговете, установени в глава III от настоящия регламент.

ВАЖНО: На етап кандидатстване за проследяване на условието за ясно разделяне и проследяване на нестопанските и стопанските дейности кандидатът представя Счетоводна политика към Формуляра за кандидатстване, която да доказва воденето на аналитична счетоводна отчетност, с която се гарантира отделяне на дейностите и разграничаване на приходите и разходите за стопанската и нестопанската дейност на кандидата. Проверката се извършва в документа, който е прикачен в секция „Прикачени документи“ на Формуляра за кандидатстване или е предоставен линк към източника, в който документът е наличен. Представената счетоводна политика следва да доказва воденето на отделна счетоводна аналитичност, както за финансирането по проекта, така и за стопанските и нестопанските дейности на научната инфраструктура. От счетоводната политика трябва да е видна и стойността на прага на същественост за признаване на дълготрайните активи за организацията.

ВАЖНО:

Проверката на описаните по-горе обстоятелства по прилагането на двата режима за държавна помощ ще се извършва на етапа на оценка на проектното предложение по Критерии №№ 7, 12, 14, 15 и 19 от Критериите за оценка на проектното предложение (**Приложение № 4 към Условиата за кандидатстване**), както и ще бъдат обект на проверки от МЗ в процеса на изпълнение на проектите, съгласно предвиденото в Условиата за изпълнение (**Приложение IV. към административния договор за предоставяне на БФП**).

Редът за прилагане на правилата за държавна помощ и за възстановяване на неправомерно предоставена помощ, както и контролът, който ще се упражнява от страна на МЗ на етапа на изпълнение са подробно разписани в раздел II. Прилагане на правилата за държавни помощи, т. 1, буква Б, т. 2 и т. 3 от **Приложение IV. Условия за изпълнение към административния договор за предоставяне на БФП**.

Изискванията по отношение на получените по процедурата инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, както и по отношение на придобитите в резултат на

изпълнение на проекта дълготрайните материални и нематериални активи, са заложили в чл.1 от **Общите условия, Приложение I** към административния договор за предоставяне на БФП.

ВАЖНО: На етапа на кандидатстване Конкретните бенефициенти трябва да изберат един от посочените режими, като съобразят, че следва да изпълнят оценения от ЕК проект в неговата цялост:

А. Описания в т.1 **Режим на „не-помощ“**, по реда на т. 21 от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (C(2022) 7388 final) - Рамката (2022 г.)

или

Б. Описания в т. 2 **Режим на държавна помощ** при условията на Глава I и Глава III, раздел 4 „Помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации“, чл. 25г „Помощ за действия за формиране на екипи“ от Регламент (ЕС) № 651/2014.

В случаите на т. А:

- кандидатът подписва Декларация за режим „не-помощ“ по Рамката 2022 – Приложение 2а
- в Секция „Основни данни“ в ИСУН в т. „Проектът подлежи на режим на държавна помощ“ кандидатът отбелязва „НЕ“

В случаите на т. Б:

- кандидатът подписва Декларация за държавна помощ по Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (OJ L 167, 30.6.2023 г.). – Приложение 2б и Приложение 26.1
- в Секция „Основни данни“ в ИСУН в т. „Проектът подлежи на режим на държавна помощ“ кандидатът отбелязва „ДА“.

17. Хоризонтални политики:

При изпълнение на проектното предложение конкретният бенефициент се задължава да спазва чл. 9 от Регламент 2021/1060 относно следните хоризонтални принципи:

- устойчиво развитие, включително опазване на околната среда, на равенството между мъжете и жените, на равните възможности и недискриминация, включително достъпност за хора с увреждания;
- принципите, заложили в Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ) съгласно Насоките за прилагането им, които са изготвени за периода 2021-2027 и достъпни на интернет адрес;
- за устойчиво развитие и ненанасяне на значителни вреди по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060.
- изискването за постигане на климатична устойчивост на инфраструктурните инвестиции, чиято очаквана продължителност е най-малко 5 години съгласно чл. 73, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕС) 1060/2021.

За удостоверяване на съответствието на проектното предложение с хоризонталните принципи на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 (устойчиво развитие; равни възможности и недопускане на дискриминация; равенство между половете) и прилагането на Хартата на основните права

на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания., включително с принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и изискването за постигането на климатичната устойчивост на инфраструктурните инвестиции при подаване на проекта кандидатите декларират посоченото обстоятелство в Декларацията при кандидатстване на кандидата (**Приложение 1**), както и задължително се представя информация в т. „Допълнителна информация, необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване за съответствие на проектното предложение с всеки от хоризонталните принципи.

Допълнително, в края на изпълнението на проекта Конкретните бенефициенти подлежат на контрол, който да удостовери спазването на изискванията на европейското и национално законодателство. За удостоверяване на съответствието на проектното предложение с хоризонталните принципи от конкретните бенефициенти се изисква да бъде предоставена информация в рамките на всеки междинен и окончателния технически и финансов отчет.

В допълнение по отношение на принципа за устойчивост и „ненанасяне на значителни вреди“ се обосновава съответствие на проектното предложение с всяка една от шестте екологични цели:

- а) смекчаване на изменението на климата;
- б) адаптиране към изменението на климата;
- в) устойчиво използване и опазване на водните и морските ресурси;
- г) преход към кръгова икономика;
- д) предотвратяване и контрол на замърсяването;
- е) защита и възстановяване на биологичното разнообразие и екосистемите.

За гарантиране спазването на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“²⁹, няма да се подкрепят:

- i) дейностите и активите, свързани с изкопаеми горива, включително използване надолу по веригата;
- ii) дейностите и активите по схемата на ЕС за търговия с емисии;
- iii) дейностите и активите, свързани със сметища, инсталации за изгаряне на отпадъци³⁰ и заводи за механично-биологично третиране³¹;

²⁹ Определение и допълнителна информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ са налични в Приложение 5 към Условиата за кандидатстване.

³⁰ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в инсталации, предназначени изключително за третиране на опасни отпадъци, които не подлежат на рециклиране, и за съществуващи инсталации, при които действията по тази мярка имат за цел повишаване на енергийната ефективност, улавяне на отработени газове за съхранение или използване или оползотворяване на материали от пепел от изгаряне, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на инсталациите за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

³¹ Това изключение не се прилага за действия по тази мярка в съществуващи заводи за механично биологично третиране, при които действията по тази мярка са предназначени за повишаване на енергийната ефективност или за модернизиране на дейностите по рециклиране на разделени отпадъци за компостиране на биоотпадъци и анаеробно разграждане на биоотпадъци, при условие че тези действия по тази мярка не водят до увеличаване на капацитета на предприятията за преработка на отпадъци или до удължаване на жизнения цикъл на инсталациите; доказателства за това се представят за всяка инсталация.

iv) дейностите и активите, при които дългосрочното обезвреждане на отпадъци може да причини вреда на околната среда.

Подробна информация относно спазване на принципа за устойчивост и „Ненанасяне на значителни вреди“ е налична в **Приложение 5** към Условиата за кандидатстване.

18. Продължителност на проектните предложения:

Продължителността на изпълнение на всеки проект не следва да надвишава **58 месеца**, считано от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, но не по късно от 31.12.2029 г.

Дейностите и разходите по процедурата са допустими до 31.12.2029 година.

19. Ред за оценяване на проектните предложения:

Проектното предложение се оценява съгласно съответните разпоредби на Раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕФСУ, включително чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕФСУ.

В рамките на ПНИИДИТ оценката на проектно предложение по настоящата процедурата ще стартира след подаването му, за което се сформира отделна оценителна сесия, и се извършва от Оценителна комисия, определена със заповед на Изпълнителния директор на ИАПО и Ръководител на Управляващия орган на ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2.³²

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕФСУ оценяването на проектно предложение се извършва в срок до три месеца от крайния срок за подаването му, посочен в т. 23 от настоящите Условия за кандидатстване.

Проектните предложения се оценяват за съответствие чрез Критерии и методика за оценка на проектните предложения по процедурата, посочени в т. 20 „Критерии и методика за оценка на проектните предложения“ от настоящите условия и **Приложение 4** към Условиата за кандидатстване.

Оценката на проектно предложение се извършва на един етап и се документира чрез попълване на оценителен лист в ИСУН 2020, който включва всички приложими критерии. За да бъде одобрено за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички критерии („ДА“ или „Неприложимо“) съгласно Таблицата за комплексна оценка на проектно предложение, посочена в Методология за оценка на проектно предложение при процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подкрепа за български научни организации, изпълняващи проекти/отличени с „Печат за високи постижения“ по програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2“. (**Приложение 4** към Условиата за кандидатстване).

Не се допуска въвеждането на допълнителни критерии за оценка или изменение на критериите по време на провеждането на процедурата по оценка на проектните предложения. В случай на установени по време на оценката нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите за кандидатстване, Междинното звено изпраща до

³² Функцията на ръководител на УО за ПН 1 и ПН2 от П1 на ПНИИДИТ е делегирана на Изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Програма за образование“ (Междинно звено за ПНИИДИТ) със Заповед на министъра на иновациите и растежа №РД-14-131/20.03.2025 г.

Кандидата уведомяване за установените нередовности и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица.

В уведомяването задължително се съдържа информация, че неотстраняването на установените нередовности може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът за оценка спира да тече до датата на отстраняването им. Искането за предоставяне на информация/документи се изпраща чрез Модула за електронни услуги на ИСУН 2020, за което Кандидата получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение. Предвид това, промени в профила на кандидата в ИСУН 2020 са невъзможни.

Оценката продължава до постигане на пълно съответствие с критериите за оценка (отговор „ДА“ или „Неприложимо“ на всички позиции в оценителната таблица).

ВАЖНО: Уведомяванията за установени нередовности, непълноти или несъответствия се изпращат чрез ИСУН 2020, чрез електронния профил на кандидата, като същият ще бъде известяван за посоченото електронно чрез електронния адрес, асоцииран към неговия профил.

Независимо от посочената функционалност, с която разполага системата ИСУН 2020, кандидатът следва да има ангажимент да проверява профила си в ИСУН 2020, ежедневно. В тази връзка, е необходимо кандидатите да разполагат винаги с достъп до електронния адрес, към който е асоцииран профила в ИСУН 2020. За дата на получаване на уведомяването за установени нередовности, непълноти или несъответствия се счита датата на изпращането му чрез ИСУН 2020, независимо дали е получено съобщение на електронния адрес, асоцииран към профила на кандидата.

Допълнителна информация от кандидата може да бъде предоставена само по искане на оценителната комисия. За дата на представяне на документите/информацията се счита датата на отговор в ИСУН 2020. Техническият процес, свързан с представянето на допълнителна информация/документация, е описан в Ръководството за потребителя за модул „Е-кандидатстване“ в ИСУН 2020, което е налично на следния адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Home/Manual>.

Комплексната оценка включва както проверка относно административното съответствие на проектното предложение и допустимост на конкретния бенефициент и проектните дейности, така и оценка по същество.

В случай че по време на оценката се установи наличие на недопустими или необосновани разходи, дублиране на заложили дейности и/или разходи и др., надвишаване на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ или на максималния размер на разход, определен в настоящите Условия за кандидатстване, или промяна на размерите на единичните разходи/единната ставка, определени в настоящите Условия за кандидатстване, съответните разходи от бюджета на проекта (секция „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване) ще бъдат служебно премахвани/коригирани или на конкретния бенефициент ще бъдат предоставяни указания и срок за отстраняване на установените нередовности, непълноти и/или несъответствия.

Подавайки електронно проектно предложение, кандидатът се съгласява комуникацията с Междинното звено във връзка с предоставянето на средства по настоящата процедура по ПНИИДИТ, да се осъществява единствено посредством ИСУН 2020, в профила, от който е подадено проектното предложение. Съобщенията, получени на електронната поща, посочена от кандидата, не са част от кореспонденцията по повод на и във връзка с процеса

по предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по настоящата процедура по ПНИИДИТ.

Отговорност на кандидата е да проверява регулярно по своя инициатива профила си в ИСУН 2020 за наличието на съобщения, отправени към него по повод и във връзка с производството по предоставяне на безвъзмездно финансиране. Кандидатът представя допълнителните разяснения и/или документи по електронен път чрез ИСУН 2020.

Подробно описание на техническия процес, свързан с електронното кандидатстване и представянето на допълнителна информация/документи, е посочено в Ръководство за подаване на проектни предложения (Ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване“) – актуалната версия може да се сваля от раздел „Помощ“ на ИСУН 2020 на адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual>.

20. Критерии и методика за оценка на проектните предложения:

Оценката по настоящата процедура се извършва въз основа на Методология и критерии за подбор на операции по процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Подкрепа за български научни организации, изпълняващи проекти/отличени с „Печат за високи постижения“ по програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2“, одобрени на Петото заседание на Комитета за наблюдение на ПНИИДИТ 2021-2027, проведено на 22.11.2024 г., подробно описани в **Приложение 4** към Условието за кандидатстване. Методологията и критериите не подлежат на изменение по време на провеждането на оценката. При извършването на оценката се проверява дали проектното предложение отговаря на всички критерии, като за всеки критерий се поставя оценката „ДА“, „НЕ“ или „Н/П“ (неприложимо).

В процеса на оценка на съответствието на кандидатите, асоциираните партньори (приложимо за Компонент 2), и проектните предложения с настоящите Условия за кандидатстване, ще бъде проверявано дали:

- са налице всички документи, представени и попълнени съгласно изискванията, посочени в т. 22 от Условието за кандидатстване;
- въз основа на Формуляра за кандидатстване и представените документи е налице съответствие на кандидатите и дейностите с критериите за допустимост, посочени в Условието за кандидатстване;

21. Начин на подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Подаването на проектно предложение по настоящата процедура се извършва изцяло по електронен път чрез попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаване на формуляра и придружителните документи чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) единствено с използването на Квалифициран електронен подпис (КЕП), чрез модула „Е-кандидатстване“ на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

Подготовката и подаването на проектното предложение в ИСУН 2020 се извършва по следния начин: кандидатът влиза в ИСУН 2020, след регистрация чрез имейл и парола, избира настоящата процедура чрез директно предоставяне от „Отворени процедури“ и създава ново проектно предложение.

Проектното предложение по настоящата процедура се изготвя от кандидата, съгласно инструкциите, дадени в Ръководство за подаване на проектни предложения (Ръководство за потребителя за модул „Е-кандидатстване“) – актуалната версия може да се свали от раздел „Помощ“ на ИСУН 2020 на адрес: <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual>.

Във Формуляра за кандидатстване в ИСУН, в секция „Данни за кандидата“, в поле „Данни за действителни собственици (Директива (ЕС) 2015/849, чл. 3, т. 6)“ – следва да се посочи: собствено име на лицето, собственик на организацията; фамилия на лицето, собственик на организацията; вид на регистрационен/данъчен номер; регистрационен/данъчен номер; дата на раждане на лицето собственик. Попълва се от всички кандидати с името и данните на представляващия – ректор на висше училище/директор на научен институт, в колона „Вид на регистрационен/данъчен номер“ от падащото меню се избира „Номер по ДДС“, в колона „Регистрационен/данъчен номер“ се попълва ЕИК, а в последната колона датата на раждане на ректора.

Във Формуляра за кандидатстване в ИСУН, в секция „Данни за партньори“ следва да се попълни информацията за асоциираните партньори по Компонент 2, посочени в т. 12.2. „Допустими асоциирани партньори“.

Във Формуляра за кандидатстване, в секция „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ кандидатът следва да посочи следното:

- Посочено е на коя/кои от петте тематични области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 г. (ИСИС) съответстват дейностите по проекта;
- Обосновано е, че проектното предложение допринася за реализиране на хоризонталните принципи на Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 (устойчиво развитие; вкл. принос към зелени умения, където е приложимо; равни възможности и недопускане на дискриминация; равенство между половете) и прилагането на Хартата на основните права на ЕС и на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.
- Дейностите в проектното предложение са обвързани със спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ и не водят до значителни вреди за шестте екологични цели, попадащи в обхвата на принципа. Предложението за изпълнение на инвестиции не предвижда дейности и разходи, които биха могли да доведат до нарушаване на принципа.
- Дейностите в проектното предложение са в съответствие с изискването за постигането на климатичната устойчивост на инфраструктурните инвестиции, чиято очаквана продължителност е най-малко 5 години съгласно чл. 73, параграф 2, буква й) от Регламент (ЕС) 1060/2021.

Изискващите се съгласно т. 22 от Условието за кандидатстване придружителни документи към формуляра за кандидатстване също се подават изцяло електронно. Посочените документи се описват в т. „Прикачени документи“ от Формуляра преди подаването му. Всички документи се представят на български език без корекции. **По изключение на английски език, придружени с превод на български език се представят:**

- подписаното споразумение за финансиране по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2, с всички приложения към него (приложимо само за Компонент 1);
- електронно подписано оценено от ЕК проектно предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2

по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“ (приложимо само за Компонент 2.); и

- електронно подписана оценка на проектното предложение от ЕК (Evaluation Summary Report) заедно с документ „Печат за високи постижения“ (приложимо само за Компонент 2.).

ВАЖНО: Проектното предложение се подава електронно чрез ИСУН 2020, като се подписва с КЕП от законния представител на кандидата или надлежно оправомощено за целите на подаване на проектното предложение лице. При оправомощаване следва да се приложи документ за оправомощаване, подписан от законния представител на кандидата. От текста на документа следва да става ясно, че законният представляващ оправомощава съответното лице да подаде проектното предложение и да подпише документите, за които не е изрично отбелязано в т. 22 „Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване“ от Условиата, че не могат да се подписват от оправомощени лица, тъй като с тях се декларират данни, за които се носи наказателна отговорност в лично качество. Препоръчително е проектното предложение да се подава винаги от профила на кандидата, а не от друг профил, тъй като впоследствие именно този профил ще бъде използван за комуникация с Междинното звено за отстраняване на установените нередовности по време на оценката на проектното предложение. По време на оценката комуникацията с кандидата и отстраняването на нередовностите по подаденото проектно предложение ще се извършват електронно чрез профила на кандидата в ИСУН 2020, от който е подаден проектът и промени на посочения профил (вкл. промяна на имейл адреса, асоцииран към съответния профил) са недопустими. При съставянето на т. „Бюджет“ от Формуляра за кандидатстване следва да се има предвид, че той ще бъде разходван като се спазват правилата на приложимото национално законодателство, и по-конкретно - Закона за обществените поръчки и актовете по неговото прилагане.

ИСУН2020 предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на Формуляра, докато той е в работен режим (чернова). Всеки Формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН. Максималният препоръчителен размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез системата, е 2 ГБ. Общият препоръчителен размер на всички прикачени файлове е 10 ГБ.

ИСУН се поддържа от дирекция „Централно координационно звено“ в администрацията на Министерския съвет и в тази връзка въпроси и запитвания по отношение на функционирането и използването на системата, възникнали в процеса на кандидатстване, следва да се изпращат на следния електронен адрес: support2020@government.bg.

22. Списък на документите, които се подават на етап кандидатстване:

I. Кандидатът по настоящата процедура чрез директно предоставяне следва да представи следните документи, изцяло по електронен път чрез ИСУН 2020.

Кандидатът по настоящата процедура чрез директно предоставяне е необходимо да попълни в секция „Е-декларации“ или да приложи в секция „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване следните попълнени, подписани на хартиен носител и сканирани документи или попълнени и подписани електронно с КЕП на съответния деклариращ:

1) Декларации при кандидатстване на Кандидата - Приложение 1 и Приложение 2а или Приложение 2б (заедно с Приложение 2б.1) към Условиата за кандидатстване.

ВАЖНО: Официалният/те представител/и на кандидата няма/т право да упълномощава/т други лица да подписват декларация по т. 1, тъй като с нея се декларира данни, които деклараторът/ите декларира/т в лично качество или съответно данни за представляването от него/тях юридическо лице, като за верността им се носи наказателна отговорност, която също е лична.

В случай, че проектното предложение се подава с валиден КЕП на официалния представител на кандидата, декларираната информация се потвърждава във Формуляра за кандидатстване в секция „Е-декларации“.

В случай, че проектното предложение се подава с валиден КЕП на оправомощено лице, декларацията се попълва и подписва от официалния представител на кандидата на хартиен носител и се сканира и прикачва в секция „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване или се подписва с електронен подпис и се прикачва в секция „Прикачени документи“ от Формуляра за кандидатстване.

Посочените по-горе декларации следва да бъдат с дата след обявяване на настоящата процедура и предхождаща или съответстваща на датата на подаване на проектното предложение.

2) Заповед за оправомощаване/Документ за упълномощаване за подаване на проектното предложение, ако е приложимо.

С документа се оправомощава/упълномощава лице, което да представлява кандидата и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение (включително комуникация с оценителната комисия). Прилага се, в случай че проектното предложение е подадено от лице, различно от официалния представител на кандидата. Попълва се и се подписва от лице, което е официален представляващ на Кандидата.

Документът не е задължителен, а се изисква само в случай, че Кандидатът желае да упълномощи лице, което не е официален представител на кандидата, да подаде проектното предложение с валиден КЕП.

3) Подписано споразумение за финансиране по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, конкурс HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2, с всички приложения към него, придружено от превод на български език (*приложимо само за Компонент 1*).

4) Електронно подписано оценено от ЕК проектно предложение, подадено в рамките на конкурсна сесия HORIZON-WIDERA-2023-ACCESS-01-01: Teaming for Excellence, фаза 2 по Рамкова програма „Хоризонт Европа“, получило оценка над праговете и отличено с „Печат за високи постижения“, заедно с превод на български език (*приложимо само за Компонент 2*).

5) Електронно подписана оценка на проектното предложение от ЕК (Evaluation Summary Report) заедно с документ „Печат за високи постижения“ (*приложимо само за Компонент 2*).

6) Устав, учредителен акт, удостоверение за актуално състояние, съдебно решение или решение по вписване, или друг документ, прикачени в ИСУН 2020 (или е посочен публичен регистър, в който е налична информацията), от който/които да е видно, че конкретният бенефициент е научноизследователска организация по смисъла на т. 16, буква е) от Рамката за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (Рамката 2022 г.), или по смисъла на чл. 2, т. 83 от Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории

помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора, (ОJ L 167, 30.6.2023).

В случай че документите са публично достъпни, се предоставя линк към източниците на информация.

7) Документ за собственост (приложимо за **Компонент 1** и **Компонент 2**) и Решение на Общото събрание на БАН за съгласие за учредяване на право на строеж на кандидата (приложимо за **Компонент 2**) върху имота, върху който ще се осъществява инвестицията.

От документите следва да е видно, че инвестицията ще се извършва върху имот/и, собственост на кандидата или върху имот/и държавна собственост, и не е с предоставени права за ползване или управление/строеж на други институции, различни от кандидата и няма частни собственици.

8) Съгласуван инвестиционен проект за предвидените строително-монтажни работи (СМР) с влязло в сила разрешение за строеж, придружен от Количествено стойностна сметка по отделните части на инвестиционния проект **или** Задание за проектиране, придружено от КСС по окрупнени показатели по отделните части на инвестиционния проект (в случай, че на етапа на кандидатстване няма налично влязло в сила разрешение за строеж).

Инвестиционният проект следва да бъде изготвен и представен в обема и пълнотата, регламентирани в Глава осма. „Инвестиционно проектиране и разрешаване на строителството“ на Закона за устройство на територията и в Наредба № 4 от 21 май 2001 г. за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти.

9) Предварителен договор за покупко-продажба; документ, удостоверяващ собствеността върху имота (нотариален акт, акт на орган на държавна/местна власт и др.); скица на имота (в случай, че се придобива земя или идеални части от земя); оценка от лицензиран оценител или пазарно проучване, от която е видно, че цената на имота не надвишава пазарната стойност и др.

Представя се в случай, че се планира придобиване на незастроен/застроен имот, включително ограничени вещни права и/или придобиване на сгради.

10) Счетоводна политика на Кандидата, която доказва воденето на аналитична счетоводна отчетност, която гарантира отделяне на дейностите и разграничаване на приходите и разходите за стопанската и нестопанската му дейност, прикачена в ИСУН 2020 или е предоставен линк към източника, в който документът е наличен.

11) Отчет (чрез представени Счетоводен баланс и Отчет за приходите и разходите във формат идентичен на този, в който са подадени към НСИ) за изпълнението на бюджета за последните три приключили финансови години от счетоводните сметки на Кандидата по индивидуалния сметкоплан, утвърден от ръководството на организацията бенефициент, отчитащ приходите от дейността в т.ч., отчитащи нетните приходи от продажби, включително и приходите от финансираня и субсидии от държавата, както и отсрочени и разсрочени публични вземания, които следва да са равни на най-малко 50 % от средствата, планирани за научноизследователска инфраструктура.

В случай че счетоводните документи са публично оповестени, следва да бъде предоставен линк към източника, в който са налични. В случай, че счетоводните документи са налични в МОНИТОРСТАТ на Националния статистически институт, същите се проверяват по служебен път от оценителната комисия, ако е осигурена възможност за това.

12) Доказателства, че КБ е осигурил съ-финансиране на поне 30% от инвестиционните разходи за предвидените по проекта материални и нематериални активи, което следва да е с непубличен характер.

Представя се в случай, че е избран режим на държавна помощ при условията на Глава I и Глава III, раздел 4 „Помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации“, чл. 25г „Помощ за действия за формиране на екипи“ от Регламент (ЕС) № 651/2014.

13) Описание за планирано предоставяне на преференциален достъп (т.е. достъп при по-изгодни условия), ако е приложимо.

Представя се, когато е приложимо, в случай, че е избран режим на държавна помощ при условията на Глава I и Глава III, раздел 4 „Помощи за научноизследователска и развойна дейност и иновации“, чл. 25г „Помощ за действия за формиране на екипи“ от Регламент (ЕС) № 651/2014.

14) Остойностен списък на планираното оборудване със стойност над прага на същественост за признаване на ДМА за организацията, който е в съответствие с подписаното споразумение за финансиране по Рамкова програма „Хоризонт Европа“ (за Компонент 1) или в съответствие с оценено от ЕК проектно предложение (за Компонент 2) съгласно Приложение 3 към Условията за кандидатстване.

15) Оферти и/или извлечения от каталози на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за активи със стойност над прага на същественост признаване на ДМА за организацията – с предложени цени от производителя/доставчика, прикачени в ИСУН 2020. От представените оферти и/или извлечения от каталози на производител/ доставчик и/или проучвания в интернет за активи следва да е видно наименованието на съответния актив, цена на актива и вид на валутата.

ВАЖНО: Кандидатът следва да попълни Формуляр за кандидатстване и да приложи горепосочените документи, както и да се увери, че всички документи са представени в изискуемата форма, вкл. всички декларации са попълнени по образец и са подписани, съгласно изискванията на настоящите Условия за кандидатстване.

Достоверността на документите, приложения към Формуляра за кандидатстване, се удостоверява чрез подписването на Формуляра за кандидатстване с КЕП посредством ИСУН 2020.

23. Краен срок за подаване на проектните предложения:

Крайният срок за подаване на проектни предложения, подписани с Квалифициран електронен подпис (КЕП) през системата ИСУН 2020, е не по-късно от 17:30 часа на 11.08.2025 г.

ВАЖНО: По настоящата процедура всеки конкретен бенефициент може да подаде само едно проектно предложение, при съобразяване с изискванията съгласно настоящите Условия за кандидатстване. Всяко следващо подадено проектно предложение няма да бъде разглеждано.

За час на подаване на проектното предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер, а не времето на локалния компютър на съответния кандидат.

По настоящата процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ конкретните бенефициенти могат да поискат разяснения по документите в срок до три седмици преди изтичането на срока за кандидатстване. Разясненията се утвърждават

Изпълнителния директор на ИАПО и Ръководител на Управляващия орган на ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2, като се дават по отношение на Условието за кандидатстване, но не съдържат становище относно качеството на проектното предложение.

Въпросите/исканията за разясненията от страна на конкретния бенефициент се задават в писмена форма чрез електронната система ИСУН 2020, секция „Разяснения по процедурата“.

Разясненията се съобщават на всички заинтересовани лица, като се публикуват в ИСУН заедно с Условието за кандидатстване в процедурата чрез директно предоставяне и на интернет адрес: <http://opnoir.bg> в 10-дневен срок от получаване на искането, но не по-късно от две седмици преди изтичането на срока за кандидатстване по процедурата.

24. Адрес за подаване на проектните предложения/концепциите за проектни предложения:

Формулярът за кандидатстване по настоящата процедура се подава по електронен път чрез ИСУН 2020 на следния интернет адрес: <https://eumis2020.government.bg>.

25. Допълнителна информация

Решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и сключване на Административен договор.

При положителен резултат от оценяването Изпълнителният директор на ИАПО и Ръководител на Управляващия орган на ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2 в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по всяко одобрено проектно предложение.

Решението на Изпълнителния директор на ИАПО и Ръководител на Управляващия орган на ПНИИДИТ по Приоритет 1, приоритетни направления 1 и 2 да предостави безвъзмездна финансова помощ се обективира в **административен договор** за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с конкретния бенефициент. Одобреният проект и документите по чл. 26, ал. 1 от ЗУСЕФСУ в частта, определяща условията за изпълнение, са неразделна част от договора.

Уведомяването на кандидата за сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ се извършва писмено. Писменото уведомление съдържа и изискване на следните документи от кандидата, необходими за подписване на административния договор за предоставяне на БФП:

1. Декларация при кандидатстване на Кандидата, в случай че към датата на подписване на административния договор са настъпили промени в декларираните обстоятелства на етап кандидатстване (*Приложение 1 и Приложение 2б/Приложение 2б.1) към Условието за кандидатстване*)
2. Декларация за нередност (*Приложение VII към Условието за изпълнение*)
3. Финансова идентификация (*Приложение № 5 към Условието за изпълнение*)
4. Актуализиран график за постигане на ключовите показатели за изпълнение (KPI) (*Приложение VI към Условието за изпълнение*) – **изисква се само от конкретния бенефициент по Компонент 2**

За одобрените проектни предложения Междинното звено изпраща чрез ИСУН 2020 за подписване от лице, което е официален представляващ на кандидата административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Заедно с договора на кандидата се изпраща и Заявление за профил за достъп на ръководител на бенефициента до ИСУН 2020 и/или Заявление за профил за достъп на упълномощени от бенефициента лица до ИСУН 2020. Заявлението се подписва от лице, което е официален представляващ на кандидата.

В случай че кандидатът желае да упълномощи лице, различно от официалния представляващ на Кандидата, да сключи Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (БФП) чрез упълномощено лице, по реда на АПК, е необходимо да бъде представено Пълномощно, подписано от официален представляващ на кандидата.

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения към Условието за изпълнение административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и общите условия към него. В процеса на изпълнение на проектите, конкретните бенефициенти следва да се придържат към правилата и процедурите, описани в Условието за изпълнение по процедурата и приложенията към тях.

Във връзка с чл. 49, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/1060 данните на кандидата по настоящата процедура за БФП, посочени в чл. 49, параграф 3 от същия Регламент, ще бъдат направени достъпни за обществеността.

Решение за прекратяване на процедурата чрез директно предоставяне може да се вземе при следните случаи:

- Когато няма постъпило/и проектно/и предложение/я, в случай че е определен краен срок за подаване или когато всички подадени проектни предложения са оттеглени
- При спиране на финансирането по съответната програма или по част от нея

26. Приложения към Условието за кандидатстване:

Приложения за попълване:

Декларация при кандидатстване на Кандидат – **Приложение 1**

Декларация за режим „не-помощ“ по Рамката 2022 – **Приложение 2а**

Декларация за държавна помощ по Регламент (ЕС) № 651/2014 за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (OJ L 167, 30.6.2023 г.) – **Приложение 2б и Приложение 2б.1**

Остойностен списък на планираното оборудване със стойност над прага на същественост за признаване на ДМА за организацията, (образец) – **Приложение 3**

Приложения за информация:

Критерии и методика за оценка – **Приложение 4**

Информация относно спазване на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ – **Приложение 5**

Таблица на единичните разходи и еднократните суми по процедура BG16RFPR002-1.014 „Устойчиво развитие на Центрове за върхови постижения и Центрове за компетентност, в

т.ч. и на конкретни инфраструктури или техни обединения от НПКНИ“ – **Приложение 6**
(ТЕРЕС-ЦВП-ЦК)